

KORRALDUS

Keskkonnakompleksloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes ettevõtte 19.05.2023 esitatud keskkonnakompleksloa taotlusmaterjalidest ja võttes aluseks tööstusheite seaduse (THS) § 27, atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) § 89 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 40, § 46 ja keskkonnaministri 17.12.2019 määruse nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 2 otsustan:

1.1 Muuta ettevõttele Ekovir OÜ (registrikood 10548331, aadress Kaasiku tn 28, Jõhvi küla, Jõhvi vald, Ida-Viru maakond, Eesti) väljastatud tähtajatu kehtivusajaga keskkonnakompleksluba nr KKL/150026 käitisele aadressil Uikala prügila, Kukruse küla, Toila vald, Ida-Viru maakond (katastritunnus 32002:001:0371) järgnevalt:

1.1.1 Eemaldada kompleksloa tabelist T2 viited keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 “Prügila rajamise kasutamise ja sulgemise nõuded” ja lisada parima võimaliku tehnika allikatena PVT-alased järeldused jäätmekäitluse jaoks (*WT*) ja *Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage (EFS)* koos asjakohaste PVT nõuete kirjeldusega ja ajakohastada tabelid T3, T5, T6, T8, T9 ja T10.

1.1.2 Ajakohastada kompleksloa tabelit J2 asjakohaste jäätmekoodide ning kogustega, lisada tabel J3 jäätmekäitlustoimingute kirjeldusega, J4 jäätmete ladustamiskohtade kirjeldusega ja ajakohastada tabeid J6, J7, J8.

1.1.3.1 Muuta keskkonnakompleksloaga lubatavaks veevõtu koguseks veehaardest Uikala prügila (14720) 2 200 m³ aastas (550 m³ kvartalis, 6 m³ ööpäevas).

1.1.3.2. Muuta keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 põhjavee võtmise nõuded (V2), põhjavee seire nõuded (V3), saasteainesisalduse piirväärtused (V4), väljalaskme seire nõuded (V7), suubla seire nõuded (V8), reoveepuhasti puhastusefektiivsuse määramise nõuded (V6)

1.1.3.3. Lisada nõuded reoveepuhasti reostuskoormuse määramiseks (V5) ja meetmed vee erikasutuse mõju vähendamiseks (V16).

1.1.4 Muuta kompleksloa õhu eriosas heitkoguseid ja hetkkoguseid, saasteainete loendit, lisada 14 heiteallikat ning eemaldada tabelist A7. aegunud töökorralduslikud tingimused.

1.2 Jätta kehtima keskkonnakompleksloa nr KKL-519388 ülejäänud tingimused;

1.3 Avalikustada ettevõttele Ekovir OÜ keskkonnakompleksloa nr KKL/150026 muutmise teade ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.4 Korraldus jõustub allkirjastamisel.

2. ASJAOLUD

Ekovir OÜ (registrikood 10548331, Kaasiku tn 28, Jõhvi küla, Jõhvi vald, Ida-Viru maakond, Eesti, edaspidi ettevõte) esitas 14.04.2021 keskkonnakompleksloa muutmistaotluse (edaspidi taotluse), millega sooviti täiendada Uikala prügila käitamisega seotud toiminguid (Kukruse küla, Toila vald, Ida-Viru maakond). Keskkonnaamet kontrollis kompleksloa muutmise taotluse nõuetekohasust, võttes aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 42 lg-tes 1 ja 3, atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi *AÕKS*) § 91 lg-s 2, jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 78 lg-s 1 ja veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 190 lg-s 1 sätestatud andmeid ning lisasid, sh THS § 28 lg-tes 3-6 täpsustavad esitatavate andmete sisu (THS § 28 lg 1 1). Ettevõte pidi taotlust korduvalt täiendama ning nõuetekohane taotlus, mille Keskkonnaamet menetlusse võttis, esitati 19.05.2023 (DM-121664-14). Esitatud taotlused ja asjakohane kirjavahetus on registreeritud KOTKAS menetluste M-115459, M-121073 ja M-121664 all.

Ettevõte taotleb keskkonnakompleksloa muutmist (edaspidi *kompleksluba*) seoses Uikala prügila käitamisega seotud jäätmekäitlustoimingute täiendamisega (käideldavad jäätmeliigid, ladustatavad- taaskasutatavad-, kõrvaldatavad kogused jm.). Samuti on vajalik ajakohastada luba viimaste LHK projekti andmetega, viia luba vastavusse 01.01.2020 jõustunud keskkonnaministri 17.12.2019 määrusega nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning täiendada parima võimaliku tehnika kirjeldusi.

2.2 Kehtiv kompleksluba

Keskkonnaamet on Ekovir OÜ Uikala prügila käitisele väljastanud 29.06.2007 tähtjatu kompleksloa nr KKL/150026 Uikala prügila käitamiseks.

Kompleksluba annab käitajale õiguse ladestada Uikala prügilasse tava- ja olmejäätmeid. Uikala Prügila territooriumil toimuvad järgmised tegevused: jäätmete ladestamine prügilasse, jäätmete ladustamine, jäätmete vedu, jäätmete sorteerimine, jäätmekütuse tootmine, ohtlike jäätmete vastuvõtt ja ladestamine, puidu töötlemine, ehitusjäätmete töötlemine, inertsete jäätmete töötlemine, kompostimine, nõrgvee puhastamine, prügilagaasi kogumine ja töötlemine.

2.3. Keskkonnakompleksloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Nõuetekohane keskkonnakompleksloa taotlus esitati 19.05.2023 (registreeritud KOTKAS kiri nr DM-121664-14 all). Keskkonnaamet teavitas 22.05.2023 kirjaga nr DM-121664-15 ettevõtet kompleksloa muutmistaotluse menetlusse võtmisest ning küsis Toila Vallavalitsuselt arvamust kompleksloa taotluse kohta kirjaga nr DM-121664-16. Kohalik omavalitsus tutvus taotlusega ning nõustus Ekovir OÜ keskkonnakompleksloa taotlusega (registreeritud KOTKAS kirja nr DM-121664-18 all. Keskkonnaamet küsis arvamust loa taotluse kohta piirinaabrilt Riigimetsa Majandamise Keskuselt, kes ei avaldanud arvamust kompleksloa taotluse osas.

Loa andja teavitas keskkonnakompleksloa nr KKL/150026 muutmise otsuse eelnõude

valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning saatis menetlusosalistele tutvumiseks ning arvamuste ja vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1 kirjaga nr DM-.....

Eelnõude avalikustamise käigus esitas Ekovir OÜ omapoolsed arvamused keskkonnakompleksloa nr KKL/150026 muutmise eelnõu osas2023 (KOTKAS registreeritud2023 nr DM-.....). Ettepanekutega arvestamine/mitte arvestamine on toodud korralduse peatükis „Menetlusosaliste ärakuulamine“.

Tulenevalt KeÜS § 42 lõikest 4 tasub keskkonnaloa taotleja riigilõivu tasumise kohustuse olemasolul enne taotluse esitamist. Lähtuvalt riigilõivuseaduse § 124 lg 2 tuleb ettevõttel tasuda riigilõivu 620.- eurot. Riigilõiv on tasutud 16.01.2021.

01.01.2020 jõustus keskkonnaministri 17.12.2019 määrus nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus nr 73*). 2022 aasta alguses valmis keskkonnaotsuste infosüsteemi (KOTKAS) arendus, mis arvestab määruse 73 nõuetega. Seoses sellega väljastab Keskkonnaamet kehtiva kompleksloa määruse nr 73 kohasel vormil.

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seaduse (*KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

Taotletav tegevus ei kuulu olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral on KMH kohustuslik (*KeHJS* § 6 lg 1 ja § 11 lg 3). Loa andjal tuleb anda eelhindang selle kohta, kas taotletaval tegevusel on oluline keskkonnamõju, kui olulise keskkonnamõjuga tegevust või kaitist muudetakse või ehitist laiendatakse (*KeHJS* § 6 lg 2¹).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu kavandatava tegevuse kohta ning leidnud, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju ja keskkonnamõju hindamine ei ole vajalik. Keskkonnaamet küsis osapoolte arvamust 07.08.2023 kirjaga nr DM-121664-21 keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse (eelhindangu) kohta. Ekovir OÜ vastas, et vastuväiteid KMH mittealgatamise osas ei ole, teised osapooled arvasi ja seisukohti ei esitatud ning 28.08.2023 kirjaga nr DM-121664-23 edastas Keskkonnaamet otsuse jätta keskkonnamõjude hindamine algatamata.

3.2 Kaalutlused kompleksloa muutmisel

3.2.1 Käitise tööstusheidet käsitlevad andmed

THS § 3 lg 1 alusel kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades THS sätestatud erisusi.

Keskkonnakompleksloa menetlusele kohaldub KeÜS 5.peatükk, arvestades THS sätestatud erisusi. Keskkonnakompleksloa muutmise taotlus vaadati läbi avatud menetluse käigus (HMS § 46, THS § 37). Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine kompleksloa muutmiseks keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1).

Keskkonnaametil on õigus kompleksloaga määrata tegevusele esitatavad keskkonnanõuded, lähtudes esitatud andmetest ja võttes arvesse keskkonnavalasid õigusaktid (THS § 41). Korralduse ja sellega kehtestatava kompleksloa andmisel on võetud aluseks THS, KeÜS, HMS, JäätS, VeeS, AÕKS ja nende alamaktide ning teiste keskkonnavaldkonda reguleerivate õigusaktide nõuded.

Alljärgnevalt toob Keskkonnaamet välja kompleksloa muutmise seotud olulised nõuded ja kompleksloa muutmise seotud kaalutlused (HMS § 4):

Tabel T1. Käitise tegevus

Kompleksloa tabel T1 sisustati ettevõtte andmetega jäätmekäitlustegevuste läbiviimisel. Käitise tegevus toimub aadressil Uikala prügila, Kukruse küla, Toila vald, Ida-Viru maakond.

Ettevõtte peamiseks tegevusalaks käitis on prügila käitamine ja erinevate jäätmelikide käitlus. Ülesseatud tootmisvõimsus on 50 000 t/a. Ladestatav kogus 1,5 mln tonni 25 aastast pikema aja vältel.

Tabel T2. Parima võimaliku tehnika (PVT) rakendamine

Loa andja määrab kompleksloa nõuded käitis toimuvale tegevusele või tootmisprotsessi liigile kohalduvatest PVT-järeldustest (THS § 42 lg 1). Loa andja vaatab kompleksloa nõuded üle pärast käitise peamist tegevusvaldkonda puudutava PVT-järeldusi käsitleva otsuse avaldamist (THS § 49 lg 1 p 2) ning tootmine peab vastama PVT-järeldustes toodud nõuetele hiljemalt nelja aasta jooksul pärast PVT-järeldusi käsitleva otsuse avaldamist (THS § 49 lg 3).

Varasemalt oli kompleksloas kajastatud ainult Keskkonnaministri 29.04.2004 a. määruse nr 38 "Prügila rajamise kasutamise ja sulgemise nõuded" nõudeid ning kompostimise parima võimaliku tehnika allikana kasutati Euroopa Liidu direktiivi töödokumenti „Biological treatment of Biowaste”.

Kompleksloa muutmise käigus on need allikad asendatud parima võimaliku tehnika (edaspidi ka *PVT*) rakendamise allikatega:

1. PVT-alased järeldused jäätmekäitluse jaoks (edaspidi *WT*) , mis jõustus 17.08.2022;
2. Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage (edaspidi *EFS*), mis jõustus 01.07.2010.

Kompleksloa tabelis T2. kajastatakse ainult parimast võimalikust tehnikast (edaspidi *PVT*)

tulenevaid nõudeid. Seadusandlusest tulenevaid nõudeid täpsustatakse vajadusel teistes asjakohastes tabelites.

WT parima võimaliku tehnika rakendamine

Käitisele kohalduvad jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (*PVT*) alased järeldused (*Best Available Techniques Conclusions for Waste* - edaspidi *WT*). *PVT*-alaste järelduste nõudeid kohaldatakse tegevusvaldkonnale: ohtlike jäätmete kõrvaldamine või taaskasutamine tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas ning tavajäätmete kõrvaldamine tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas.

PVT nõuetest on loale kantud ja ettevõttele järgimiseks kohustuslikud *WT*-s kirjeldatud BAT 1, 2, 3, 4b, 4c, 4d, 5, 6, 7, 11, 13a, 14a, 14d, 14e, 14f, 14g, 18a, 18b, 18e, 19b, 19c, 19g, 20c, 20q, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 33, 36, 37b

„Jäätmete vastuvõtmine, arvestus ja dokumentatsioon“ osas on ettevõtte teinud valiku ja märkinud kohaldatavaks BAT 2a, b, c ja BAT 5. Keskkonnaamet lisab juurde ka BAT 2 d, e, f ja g, sest selleks et parandada käitise üldist keskkonnatoimet, on parimaks võimalikuks tehnikaks kasutada kõiki BAT 2 all toodud meetodeid.

„Prügila keskkonnahäiringute vähendamine. Käitus- ja ladustamiskohtade puhastamine“ eemaldas Keskkonnaamet kirjelduses otsesed viited prügila ladeala kohta (prügi tihendamine), sest jäätmekäitlusalase tegevuse parima võimaliku tehnika järeldused (*WT*) ei kohaldu prügilatele. Neid hõlmab nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ, mille kohta eraldi parima võimaliku tehnika viitedokumenti ei ole koostatud. Prügila ladestusalal toimuvatele tegevustele kohaldub keskkonnaministri 29.04.2004 a. määrus nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded". Keskkonnaamet peab vajalikuks kanda prügi ladestamisega seonduvad täiendavaid nõudeid loa teistesse asjakohastesse tabelitesse.

„Jäätmete ladustamine“ on BAT 4 puhul kohustuslik kasutada kõiki meetodeid, va BAT 4a juhul, kui tegemist ei ole uue käitisega. Seetõttu lisab Keskkonnaamet punkt 5 juurde ka BAT 4d (eraldi koht pakendatud ohtlike jäätmete ladustamiseks ja käitlemiseks).

„Jäätmete pallitamine“ on ettevõtte asjakohaseks pidanud BAT14g, mis hõlmab meetodeid, nagu kogu jäätmekäitluskoha (koridorid, liiklusalad, ladustamisalad jne), konveierilintide, seadmete ja konteinerite korrapärane puhastamine. Keskkonnaamet eemaldab selle *PVT* punkt 8 juurest, sest see pole asjakohane jäätmete pallitamise tegevuse juures. *PVT* punkt 4 osas on ettevõtte teinud valiku ja märkinud kohaldatavaks BAT 4c. Keskkonnaamet lisab juurde ka BAT 4b, sest ladustamisega soetud keskkonnariskide vähendamiseks on *PVT* kasutada kõiki BAT 4 all toodud meetodeid. BAT 4a on kohalduv ainult uute käitiste puhul, seetõttu seda loale ei lisata.

Keskkonnaamet ei lisa kompleksloale taotlusest *PVT* valiku kirjelduses punkt 11 all kajastatud „Prügilagaasi käitlemine ning seire“, sest jäätmekäitlusalase tegevuse parima võimaliku tehnika järeldused ei kohaldu prügilatele. Olulised nõuded prügilagaasi kogumisega seonduvalt kantakse loa teistesse asjakohastesse tabelitesse.

Tulenevalt asjaolust, et *WT* ei kohaldu otseselt prügila nõrgveele vaid jäätmekäitlusega

tegelevates käitistes reovee sellisele iseseisvalt käitatavale puhastamisele, mida ei hõlma nõukogu direktiiv 91/271/EMÜ, lisab Keskkonnaamet kompleksloa tabelis T2 BAT 3 nõuded eraldi reana ja sisustab vastavalt taotlusele lisatud infole ja käitise tegevusele. Prügila nõrgvee käitlust käsitlevad nõuded on kajastatud teistes asjakohastes tabelites. Kuna käitises toimub ka reovee puhastamine, siis kohalduvad ettevõttele ka WT BAT 20 nõuded vetteheite vähendamiseks ja BAT 7 nõuded vetteheite jälgimiseks. Vastavalt taotlusele lisatud infole ja käitise tegevusele kannab Keskkonnaamet T2 tabelisse BAT 20c ja 20q, mis kirjeldavad ettevõtte reoveepuhastussüsteemi ja BAT 7, mis kirjeldab vetteheite seiramise sagedust. BAT 20 kehtestab ka lubatud heitepiirväärtused (HPV), mis on kirjeldatud tabelis T3.

EFS parima võimaliku tehnika rakendamine

Käitisele kohaldub ladustamisel tekkivate heitmetega seotud parima võimaliku tehnika BREF "Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage", mis käsitleb vedelike, veeldatud gaaside ja tahkete ainete ladustamist ja käitlemist, sõltumata sektorist või tööstusest.

PVT nõuetest on loale kantud ja ettevõttele järgimiseks kohustuslikud EFS-is kirjeldatud punktid: 5.1.1, 5.1.2, 5.3.1, 5.4.1.

Tabel T3. Lubatud heitepiirväärtused (HPV)

Käitisele kohalduvad jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika allikas kajastatud lubatud heitepiirväärtused BAT 20 kohaselt, sest käitises toimub reovee selline iseseisvalt käitav puhastamine, mida ei hõlma nõukogu direktiiv 91/271/EMÜ. Käitises toimub jäätmekäitlustegevustest sh jäätmete bioloogilisest töötlemisest tekkiva reovee puhastamine osmoospuhastis (saasteainete filtreerimine lahusekontsentratsioonide erinevuse abil) ja tekkiva heite juhtimine otseheitea veekogusse. WT BAT 20 osutatud parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed (PVT-SHT) vetteheite puhul on kontsentratsioonid, mis on väljendatud saasteaine massina vee ruumalaühiku kohta, esitatuna mõõtühikutes µg/l või mg/l. Eeltoodust lähtuvalt kehtivad käitisele järgmised WT BAT 20 (WT järelduste tabelis 6.1) seatud heitepiirväärtused (arvestades osaliselt ettevõtte poolt esitatud andmeid puhasti puhastusefektiivsuse kohta):

orgaanilise süsiniku kogusisaldus (TOC) 10 mg/l;
keemiline hapnikutarve (KHT) 30mg/l;
hõljuvaine kogusisaldus (edaspidi heljum) (TSS) 5 mg/l;
nafta süsivesinike indeks (HOI) 0,5 mg/l;
üldlämmastik (Nüld) 25 mg/l (rakendub kui reovee temp on üle 12 °C ja kloriidiooni (Cl-) sisaldus on üle 10 g/l);
üldfosfor (Püld) 0,3 mg/l;
arseen (As), 0,01 mg/l;
kaadmium (Cd), 0,01 mg/l;
kroom (Cr) 0,01 mg/l;
vask (Cu) 0,05 mg/l;

nikkel (Ni) 0,05 mg/l;
plii (Pb) 0,05 mg/l;
tsink (Zn) 0,1 mg/l;
elavhõbe (Hg) 0,5 µg/l.

Vastavalt WT BAT 7 tuleb vetteheidet näitajate orgaanilise süsiniku kogusisaldus, üldlämmastik (Nüld), üldfosfor (Püld), heljum kogusisaldus osas jälgida sagedusega üks kord kuus. Lisaks tuleb jälgida ka raskmetallide ning perfluorooktaanhape ja perfluorooktaansulfonaat sisaldust sagedusega üks kord kuus. Juhul, kui suublasse juhitud vetteheites ei leidu perfluorooktaanhapet ja perfluorooktaansulfonaati ajavahemikul 01.01.2024 - 31.12.2026, võib ettevõtte taotleda leevenduse seadmist nimetatud ainete seirele. Juhul kui raskmetallide leidumine ei oma reoveevoogudes enam olulist väärtust puhastusefektiivsuse parandamise läbi, võib ettevõtte taotleda leevenduse seadmist ka raskmetallide (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn ja Hg) seirele. PVT-SHTdega seotud keskmistamisajad viitavad ühele järgmisest kahest juhust: a) heitvee pideva ärajuhtimise puhul ööpäeva keskmised väärtused, st 24 tunni vooluhulgaga võrreldes keskmistatud proovid; b) partiide kaupa ärajuhtimise puhul väljalaske kestuse keskmised väärtused, mis põhinevad vooluhulgaga võrreldistel keskmistatud proovidel, või kui äravool on piisavalt segatud ja homogeenne, siis enne väljalaset võetud punktproovil. Ajaga võrreldisi keskmistatud proove võib kasutada tingimusel, et voolu piisav stabiilsus on tõendatud. Kõik vetteheite PVT-SHTd mõõdetakse heite käitisest väljumise kohas. Seirataavad ained tuleb analüüsida vastavalt WT BAT 7s nimetatud standardile vastava näitaja kohta. Seire tulemused esitada koos väljalaskme seire tulemustega üks kord kvartalis, lisades analüüsiaktid ja üks kord aastas tegevusaruandega KOTKASs.

Tabel T5. Hoidlate ja mahutite kirjeldus ja kaitsemeetmed

Tabelis T5 on kajastatud andmeid mahutite ja hoidlate kirjelduse ja paiknemise kohta. Tootmisprotsessis kasutatakse kemikaale üldiselt vähe, peamiselt on tegu veepuhastusseadmete tööks vajalike kemikaalidega, mida hoiustatakse originaalpakendites ja masinate tööks vajaliku diiselkütusega, mis on hoiustatud spetsiaalses 10 m³ mahutis.

Tabel T6. Keskkonnakaitse lisameetmed

Tabel T6 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele ning kehtiva loa nõuetele, kaasajastades nõuete sõnastust ja eemaldades aegunud nõuded.

Arvestades ettevõtte tegevust, lisab Keskkonnaamet kompleksloale järgmised keskkonnakaitse lisameetmed:

- Käitise territooriumilt koguneva saastunud vee puhastamine nõrgveepuhastis. Nõrgvee kogumiseks ja ärajuhtimiseks on prügila tehisvoodri peal drenaažikiht ja plasttorudest drenaažisüsteem. Nõrgvesi kogutakse kollektoritega ja pumbatakse nõrgveebasseini. Sademevesi vastuvõtualalt, suunatakse nõrgveebasseini. Kompostimisala väljakutelt, prügikütuse tootmisplatsi, inertsete jäätmete ladestusala ja kontainerite platsilt kogutakse

sademevesi kallete abil sadevee kogumisbassein (500 m³) ja suunatakse edasi nõrgvee basseini. Sademevee kogumiseks jäätmekeha pinnalt on pind sademevee ära voolamise soodustamiseks tihendatud ja kaldega jäätmekeha all paikneva kogumiskraavi poole.

Käitaja peab välistama reostunud vee ja sellega prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete jm vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonda sattumise. Pinnavee kaitseks tuleb kogu käitise tegevuse käigus tekkinud reovesi ja territooriumilt kokku kogutav sadevesi enne välimisse kogumiskraavi juhtimist puhastada vastavalt kehtivatele nõuetele. Jäätmekeha all paikneva kogumiskraavi suudmed välistesse metsakuivenduskraavidesse tuleb sulgeda. Puhastamata reovee ja puhastamata sademevee juhtimine suublasse on keelatud. Tagada puhastussüsteemide nõuetele vastavus, regulaarne hooldus ja töökorras olek.

-Käitaja peab esimesel võimalusel teavitama Keskkonnaametit avariist või vahejuhtumist (THS § 17 lg 2), mis võib tõenäoliselt (kuid ei pruugi) kaasa tuua olulise ebasoodsa mõju keskkonnale, inimese tervisele, heaolule, varale ja kultuuripärandile.

Sealhulgas tuleb teavitada tulekahjust, nõrgveepuhasti rikkest (mille kõrvaldamine kestab kauem kui 7 päeva), prügilagaasi kogumissüsteemi rikkest, jäätmete käitlemiseks olulise seadme või mehhanismi rikkest, mille kõrvaldamine kestab kauem kui 7 päeva ja mille tõttu peatub tavapärane pidev töö (näiteks segaolmejäätmete sorteerimine, purustamine ja sõelumine).

Teavitus tuleb esitada "info@keskkonnaamet.ee" e-posti aadressil. Teavitamisel täpsustatakse esmalt: vahejuhtumi alguskuupäev kellaajaga ja võimalik põhjus ja kasutusele võetavad meetmed ning hiljem esitatakse vahejuhtumi lõppkuupäev kellaajaga, vahejuhtumi kestus ja katkestuse põhjuse kirjeldus;

-Jäätmeid tohib territooriumil hoida vaid vedelikukindla pinnakattega alal. Põhjavee kaitseks on prügila kaetud veekindla materjaliga (v.a. valmis ehitamata ladestusalade põhi). Reostunud vee põhjavette imbumise vältimiseks käitise territooriumilt ja kogumiskraavidest, tuleb nii uuemad ladealad kui ka kogumiskraavide põhjad katta veekindla kaitsekihiga.

Jäätmekäitlusplatsidelt isevoolselt sademevee välimisse kogumiskraavi juhtimine tuleb tõkestada. Vedelikukindla katte ja pinnase/haljasala kokkupuutejoonel peab olema kõrge äärekivi, et vältida jäätmetest tekkiva nõrgvee valgumist keskkonda.

Masinate käiguteed ja platsid tuleb regulaarselt puhastada laialikandunud jäätmetest, liivast ja porist. Käitises peavad olema absorbendid võimaliku lekke likvideerimiseks. Lekked (õli või kütuse leke masinatest, vedelate kemikaalide või jäätmete mahutite purunemine jm) tuleb koheselt likvideerida ja vältida lekete jõudmine kogumiskraavidesse või pinnasesse. Käitises peavad olema pumbad avariilise lekke kõrvaldamiseks käitist ümbritsevast kogumiskraavist.

-Saastunud pinnase ja komposti niisutamiseks ja tolmu vähendamiseks tuleb territooriumit ja tolmavaid puistes jäätmeid kasta kogumisbasseinidesse kogutud veega. Puhta joogivee kasutamine niisutamiseks ei ole lubatud.

Tabel T8. Tootmise, jäätme- ja heitetekke ning heite keskkonnamõju omaseire tõhustamiseks kavandatud meetmed

Tabel T8 täideti vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel T9. Avariide vältimiseks ja avarii tagajärgede vähendamiseks kehtestatud kord ja juhised käitumiseks

Vastavalt käitaja taotlusele kanti kompleksloa tabelisse T9 avariide vältimise ja avarii tagajärgede vähendamiseks seotud üldised käitumuslikud juhised. Peamised tootmisetapid, mille käigus tuleb vastavalt tekkivale olukorrale rakendada käitises kehtestatud korda ja käitumisjuhiseid, on:

- Prügivedu ja konteinerite tühjendamine;
- Jäätmete sorteerimine;
- Ohtlike ainete kasutamine ja hoidmine;
- Prügilagaasi kogumine ja käitlemine;
- Nõrgvee käitlemine;
- Jäätmete ladestamise käigus liiklusõnnetus või põleng ladestusalal;
- Jäätmete vaheladustamise käigus põleng või plahvatus.

Tabel T10. Keskkonnamõju vältimine või vähendamine käitise sulgemise korral ja järelhoolduse meetmed

Tabel T10 täideti vastavalt ettevõtte taotlusele. Käitise sulgemine toimub vastavalt sulgemiskavale, mis koostatakse keskkonnaministri määruse nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" kohaselt.

Tabelid T4, T7, T11, T12 ei ole asjakohased ning seetõttu neid kompleksloas ei täideta.

3.2.2 Käitise jäätmehooldust käsitlevad andmed

Tabel J1. Käitluskoht ja selle asukoha andmed

Uikala prügil (keskkonnaregistrikood JKK4400263) asub Ida-Viru maakonnas, Toila vallas, Kukruse külas, Uikala prügil maaüksusel (katastritunnus 32002:001:0371).

Tabel J2. Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise kohta kalendriaasta jooksul

Vastavalt käitaja kompleksloa taotlusele kanti kompleksloa tabelisse J2 jäätmeliigid ning loastatavad käitlustoimingud ning üheaegselt ladustatavad kogused.

Keskkonnaamet ei kanna loale jäätmekäitlustoimingut R3o (bioloogiline ringlussevõtt, sealhulgas kompostimine ja muud bioloogilised muundamisprotsessid), sest ettevõttel puudub vastav sertifikaat, mis tõendaks komposti vastavust keskkonnaministri 8. aprilli 2013. a määrusele nr 7 „Bioloogilise jäätmetest komposti tootmise nõuded”. Toimingukood R3o on võimalik kanda kompleksoale peale vastava sertifikaadi esitamist.

Tabel J3. Lubatud jäätmekäitlustoimingud ning nende kirjeldus

Tabel J3 kajastab lubatud jäätmekäitlustoiminguid ning aastaseid käitlusmahtusid.

1. Segaolemejäätmete MBT ja RDF tootmine - kokku kuni 180 000 t/a;
2. Ehitus- ja lammutusjäätmete ning suurjäätmete sorteerimine - kuni 200 000 t/a.
Ettevõtte taotluses oli kirjas, et võimalusel tehakse alternatiivse asukohana puidujäätmete ja mineraalsete jäätmete purustamist jäätmeladestu peal. Keskkonnaamet ei kanna neid kirjeldusi loale, sest **jäätmeladestu peal ei ole lubatud teha muid jäätmekäitlustoiminguid peale jäätmete ladestamise ning ladestamiseks mitte sobivaid jäätmeid ei tohi prügilaladestusalale viia.**
3. Segapakendi, paberi- ja kartongpakendite sorteerimine liinil. Klaaspakendi käitlus. Puitpakendi käitlus - kuni 125 000 t/a;
4. Liigiti kogutud olmejäätmete sorteerimine ja käitlemine - kuni 200 000 t/a;
5. Biolagunevate jäätmete kompostimine - kuni 55 000 t/a;
6. Haljastusmulla tootmine biolagunevatest aiajäätmetest ning pinnasest - kuni 35 000 t/a;
7. Reostunud pinnase puhastamine - kuni 25 000 t/a;
8. Reoveesette bioloogiline töötlemine - kuni 75 000 t/a;
9. Digestaadi käitlemine - kuni 20 000 t/a;
10. Toiduõlijäätmete füüsikaline töötlemine - kuni 6000 t/a;
11. Kivide ja pinnase käitlemine (17 05 04 ja 20 02 02) - kuni 25 000 t/a;
12. Tuhkade vanandamine - kuni 60 000 t/a;
13. Elektroonikaromu vastuvõtt ja korduskasutuseks ettevalmistamine - kuni 600 t/a;
14. Romusõidukite käitlus - kuni 2000 t/a;
15. Asbesti sisaldavate jäätmete kogumine ja ladestamine - kuni 23 000 t/a;
16. Tavajäätmete kõrvaldamine - kuni 120 000 t/a.
17. Ehitus- ja lammutusjäätmetest pärineva puidu käitlemine

Ehitus- ja lammutusjäätmete puidu käitlemise osas kirjeldas ettevõtte, et igast purustatud hakkepartiist võetakse pädeva isiku poolt proovid, kus määratakse kindlaks raskmetallide ning halogeenitud orgaaniliste ainete sisaldus vastavalt Keskkonnaameti poolt aktsepteeritud Soome juhendile, mis määratleb puidujäätmete klassifitseerimise biomassiks. Keskkonnaamet selgitab, et keskkonnaminister on 03.11.2022 võtnud vastu määruse nr 49 "Puidujäätmest valmistatud kütusena kasutatava puiduhakke jäätmeiks oleku lakkamise kriteeriumid" ja seetõttu kohaldatakse puidujäätmete kütusena kasutamise nõuete kontrollimiseks edaspidi Eesti seadusandluse nõudeid ja vastav info on kantud kompleksloa asjakohastesse tabelitesse.

Erinevatest tekkekohtadest pärinevad puidujäätmeladestused võivad olla töödeldud erinevate kemikaalidega (värvid, lakid, liimid, erinevad pinnakatted (lamineeritud puit) jms), seetõttu tuleb enne puidujäätmete üle andmist veenduda, et puidujäätmeladestusel on puidujäätmeladestuseks kasutamiseks vajalikud keskkonnaloa/registreeringud olemas. Puidujäätmeladestust on sõltuvalt nende omadustest ja varasemast töötlemise viisist õigus põletada tavapärastes põletusseadmetes (nt katlamajades) või tööstusheite seaduse (edaspidi THS) alusel kehtestatud jäätmepõletus- ja koospõletustehase nõuetele (edaspidi jäätmepõletustehase nõuetele) vastavates käitistes. Seega peab loa omaja enne puidujäätmeladestuse üle andmist veenduma puidujäätmeladestuse omadustes ning selles, kas konkreetset puidujäätmeladestuse partiid on võimalik põletada ainult jäätmepõletustehase nõuetele vastavas käitisel või kuuluvad puidujäätmeladestused biomassi alla ning nende põletamisel ei ole vaja rakendada jäätmepõletustehasele sätestatud nõudeid. Ilma jäätmepõletustehase nõudeid rakendamata ehk nn tavakatlamajades on lubatud põletada ainult

biomassi (st selliseid puidujäätmeid, mille halogeenitud orgaaniliste ühendite ja raskmetallide sisaldus ei ületa looduslikku fooni).

Keskkonnaministri 03.11.2022 määruse nr 49 „Puidujäätmetest valmistatud kütusena kasutatava puiduhakke jäätmeke oleku lakkamise kriteeriumid“ (edaspidi *määrus nr 49*) lisas 2 on toodud keemilise ebapuhtuse piirväärtused (Tabel 1), mille ületamise korral ei ole lubatud kemikaalidega töödeldud puidujäätmeid põletada jäätmepõletustehase nõuetele mittevastavates põletusseadmetes ega põletusseadmetes, mille installeeritud summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on väiksem kui 50 MWth või millele ei rakendata heite piirväärtusi. Samuti on puidujäätmete partii suurus, millest keemilise analüüsi proovid tuleb võtta, piiritletud 1500 tonniga. Lisaks on määruse nr 49 § 8 p-s 2 toodud välja maksimaalne lubatud võõraste osakaal (2%) puiduhakkes. Keskkonnaamet leiab, et määru nr 49 toodud keemilise ebapuhtuse piirväärtusi, puidujäätmete partii maksimaalset suurust ning võõraste maksimaalset lubatud sisaldust tuleb rakendada ka jäätmestaatusesse jäävate puidujäätmete biomassiks lugemisel. Juhul, kui ettevõtte soovib kemikaalidega töödeldud puidujäätmeid energiakasutuseks edasi anda, peab ettevõtte puidujäätmete vastu võtmise käigus eraldama nähtavalt kemikaalidega töödeldud puidujäätmed kemikaalidega töötlemata puidujäätmetest. Keemiliselt töödeldud ja töötlemata puidujäätmeid tuleb hoiustada ning purustada eraldi. Samuti tuleb veenduda, et puidujäätmed ei sisalda võõraste (liiv, metall, plast jms) enam kui 2%.

Kui ettevõtte soovib kemikaalidega töödeldud puidujäätmed liigitada biomassi alla (sh anda need üle jäätmepõletustehase nõuetele mittevastavale käitisele), tuleb igast töödeldud puidujäätmete partiist võtta proovid ning analüüsida Tabelis 1 toodud näitajaid. Sõltuvalt puidujäätmete omadustest tuleb vajadusel analüüsida ka muude asjakohaste ainete ja ühendite (naftaproduktid jms) sisaldust, et veenduda, et tegemist ei ole ohtlike jäätmetega. Lisaks peab olema tagatud, et puidujäätmed (sh tavajäätmete hulka kuuluvad) ei sisaldaks halogeenitud orgaanilisi ühendeid üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta sätestatud piirväärtuste ning vajaduse korral seda analüüsida kaudu kontrollida. Juhul, kui analüüsitulemustest selgub, et tabelis 1 toodud piirväärtusi ei ületata (v.a. K ja Na, mille piirväärtused on soovituslikud) ning jäätmed ei liigitu muude ainete ega ühendite sisalduse tõttu ohtlike jäätmete hulka ega ei sisalda puidukaitseainetega töötlemise või puidupinna katmise tulemusena halogeenitud orgaanilisi ühendeid üle lubatud piirväärtuste, on puidujäätmeid lubatud põletamiseks üle anda jäätmepõletustehase nõuetele mittevastava põletusseadme käitajale (vastuvõtjal peab olema puidujäätmete põletamiseks jäätmevaldkonna registreering või keskkonnaluba jäätmete taaskasutamiseks).

Tabel 1. Keemiliste ebapuhtuste sisalduse piirväärtused

Element	Katsemeetod**	Piirväärtus kuivaines
Väävel	EN ISO 16994 ICP, AAS	0,2%
Lämmastik	EN ISO 16948 ICP, AAS	0,9%
Kaalium*	EN ISO 16967 ICP, AAS	5000 mg/kg
Naatrium*	EN ISO 16967 ICP, AAS	2000 mg/kg
Kloor	EN ISO 16994 ICP, AAS	0,05%
Arseen	EN ISO 16968 ICP, AAS	4 mg/kg
Kroom	EN ISO 16968 ICP, AAS	30 mg/kg
Vask	EN ISO 16968 ICP, AAS	30 mg/kg
Kaadmium	EN ISO 16968 ICP, AAS	1,2 mg/kg
Elavhõbe	EN ISO 16968 ICP, AAS	0,1 mg/kg
Plii	EN ISO 16968 ICP, AAS	30 mg/kg
Tsink	EN ISO 16968 ICP, AAS	233 mg/kg

*soovituslik piirväärtus

** Või muu samaväärne rahvusvaheliselt tunnustatud meetod või standard

Tabel J4. Jäätmete ladustamine

Tabel J4 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele ja tabel kajastab jäätmete asukohtasid käitise territooriumil:

1. Platsil nr 26 võib ladustada kuni 1900 t või 5700 m³ puidupõhiseid jäätmeid, mis ei sisalda ohtlikke aineid;
2. Platsil nr 12 (sorteerimishoone) võib ladustada kuni 3219,6 t või 6262,22 m³ jäätmeid. Keskkonnamet lisab täiendava nõude, mille kohaselt tuleb keskkonnahäiringute (anaeroobne käärimine, nõrgvee teke, ebameeldiv lõhn) vältimiseks suunata biolagunevaid jäätmeid võimalikult kiiresti käitlusesse (kompostimine).
3. Platsil nr 12 (sorteerimishoone hoov) võib ladustada kuni 3400t või 5600 m³ jäätmeid;
4. Platsil nr 34 (tagaplat) võib ladustada kuni 2200 t või 3300 m³ jäätmeid;
5. Platsil nr 21 (mineraalsete jäätmete ala) võib ladustada kuni 90 000 t või 54 000 m³ jäätmeid;
6. Platsil nr 30 (asfalteeritud plats) võib ladustada kuni 15 000 t või 24 000 m³ jäätmeid;
7. Platsil nr 33 (kattematerjali hoiuala) võib ladustada kuni 220 000 t või 200 000 m³ jäätmeid. Taotluse kohaselt soovib ettevõtte ladustada kattematerjali kuni 10 a. Keskkonnamet ei nõustu sellega ja määrab maksimaalseks ladustamise ajaks 3 a, sest vastavalt jäätmeseadusele on jäätmete ladustamine lubatud kuni kolmeks aastaks enne taaskasutusele võtmist ning kuni aastaks enne kõrvaldamist (JäätS § 28 lg 7). Jäätmeseaduse alusel on jäätmete ladustamise tähtaja ületamise järel ladustuskohat käsitletav prügilana ning õigusaktid võimaldavad selliselt seisma jäetud jäätmete eest nõuda keskkonnatasu;

8. Platsil nr 28 (külmangaari PVC-telk) võib ladustada kuni 2500 t või 4500 m³ jäätmeid;
9. Platsil nr 4.1 (kinnised merekonteinerid) võib ladustada kuni 280 t või 560 m³ jäätmeid;
10. Platsil nr 19.1 (ala suurus 1500 m²) võib ladustada kuni 3000 t või 6500 m³ jäätmeid;
11. Platsil nr 27 (asfalteeritud platsid) võib ladustada kuni 94 500 t või 117 000 m³ jäätmeid. Ala on mõeldud biojäätmete ja reoveesete kompostimiseks ning pinnase ja tuha käitluseks ja RDF-i ladustamiseks. Erinevad jäätmeliigid, mida käideldakse eraldi, peavad olema alal selgelt eristatavad, samuti peavad olema eristatavad protsessi erinevates etappides olevad jäätmed ning protsessi läbinud (sh sertifitseeritud) jäätmed. Protsessist tekiv nõrgvesi ja sadevesi tuleb juhitada pöördosmoospuhastisse. Keskkonnahäiringute (anaeroobne käärimine, nõrgvee teke, ebameeldiv lõhn) vältimiseks suunata biolagunevaid jäätmeid võimalikult kiiresti käitlusesse (kompostimine).
12. Platsil nr 20 (konteinerid vastuvõtualal) võib ladustada kuni 4800 t või 4800 m³ jäätmeid. Jäätmete viibeaeg konteinerites on maksimaalselt 7 ööpäeva;
13. Platsil nr 29 (MBT kompleks) võib ladustada kuni 22 500 t või 32 000 m³ jäätmeid;
14. Platsil nr 27 (asfalteeritud platsid tuha käitluseks) võib ladustada kuni 30 000 t või 30 000 m³ jäätmeid. Taotluse kohaselt soovib ettevõtte ladustada tuhka kuni 7 a. Keskkonnaamet ei nõustu sellega ja määrab lähtuvalt JäätS § 28 lõikest 7 maksimaalseks ladustamise ajaks 3 a;
15. Platsil nr 27 (asfaltkattega platsid segaolmejäätmete erandolukorras ladestamiseks) võib ladustada kuni 11 200 t või 16 800 m³ segaolmejäätmeid. Ala kasutatakse erandolukorras, kui segaolmejäätmete käitluses tekib turutõrge. Sadevesi juhitakse pöördosmoospuhastisse. Platsi suurus ca 9000 m². Ettevõtte taotles jäätmete ladustamise koguseks 20 000t (30 000 m³) ja 3 aastat, kuid keskkonnakaitselisest eesmärkidest lähtuvalt ei pea Keskkonnaamet seda võimalikuks ja määrab ladustamise koguseks kuni 11 200t või 16 800 m³, mis tuleb käitlusesse suunata 8 nädala jooksul. Keskkonnaameti kaalutlused on täpsemalt põhjendatud korralduse järgmises lõigus "Tabel J6. Jäätmekäitlustoimingutele esitatavad tehnilised ja keskkonnakaitsenõuded."
16. Platsil nr 29 (asfalteeritud plats, MBT) võib ladustada kuni 10 000 t või 15 000 m³ jäätmeid.

Tabel J6. Jäätmekäitlustoimingule esitatavad tehnilised ja keskkonnakaitsenõuded

Tabel J6 kajastab tehnilisi- ja keskkonnakaitsenõudeid jäätmete käitlemisele ja ladustamisele, võttes arvesse PVT-st ja kehtivast seadusandlusest tulenevaid nõudeid.

Keskkonnaamet ajakohastas Tabelis J6 kirjeldatud nõudeid.

Loa nõuetest on eemaldatud viited ladestusala kattekihtide rajamisele, sest need ei ole asjakohased. Juhul, kui ladestusalal on vajalik vahekihte rajada, siis tuleb seda teha lähtudes ehitusseadustikust.

Sorteerimata segaolmejäätmete aunas hoidmine

Uikala prügilas on varasemalt enne segaolmejäätmete MBT protsessi alustamist ladustatud

segaolmejäätmed aunadesse pikaks ajaks, et bioloogilise protsessi toimet hakkaks jäätmete mass vähenema ning lagunema ning seejärel oleks järgneva mehaanilise töötuse läbiviimine lihtsam. Jäätmed on olnud sellisena hunnikus aasta või isegi kauem. Keskkonnaamet on seisukohal, et selline käitlusviis ei ole bioloogiline töötus, sest Waste Treatment BREFi kohaselt (peatükk 4.2) tuleb enne bioloogilist töötust läbi viia manuaalne sorteerimine, eemaldada suured mittekomposteeruvad materjalid ja purustada ja homogeniseerida jäätmemass. Komposteerimise ajal tuleb jäätmeid aereerida, et temperatuur tõuseks piisavalt kõrgeks patogeenide hävitamiseks. Jättes materjali purustamata ja õhutamata tekib jäätmetes anaeroobne protsess, mis suurendab lõhnahäiringuid ja biogaasi teket, mis vabaneb atmosfääri ega kasutata energiatootmiseks või mida ei põletata ohutuse tagamiseks. Tegu on kontrollimata hajusheitega, mille teket tuleb vähendada ja võimalusel vältida.

Arvestades, et segaolmejäätmetes sisalduvad ka biolagunevad jäätmed, mis hakkavad kiiresti lagunema, on nii lõhna, nõrgvee kui biogaasi tekkimise tõttu oluline sellised jäätmed võimalikult kiiresti sorteerida, eraldades orgaaniline ja mineraalne osa üksteisest ning suunates orgaaniline osa nõuetekohasele kompostimisele.

Jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika järeldest BAT 4 kohaselt on vajalik vähendada jäätmete ladustamisega seotud keskkonnariske. BAT 4b kohaselt peab olema piisav ladustamismaht, kusjuures **jäätmete kuhjumise vältimiseks** võetakse kasutusele meetmeid, näiteks:

- jäätmete maksimaalne ladustamismaht on selgelt kindlaks määratud, võttes arvesse jäätmete omadusi (nt seoses tuleriskiga) ja käitlusvõimsust, ning seda ei ületata;
- ladustatud jäätmete kogust kontrollitakse regulaarselt, et see ei ületaks maksimaalset lubatud ladustamismahtu;
- jäätmete maksimaalne viibeaeg on selgelt kindlaks määratud.

Jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika järeldest BAT 13 kohaselt on vajalik vältida lõhnaaine heidet, või kui see ei ole võimalik, siis selle vähendamiseks on parimaks võimalikuks tehnikaks kasutada avatud süsteemide puhul **viibeaja minimeerimist**. Selleks tuleb (potentsiaalselt) ebameeldivat lõhnaainet tekitavate jäätmete viibeaega minimeerida ladustamis- ja käitlussüsteemides, eelkõige anaeroobsetes tingimustes. **Vajaduse korral võetakse piisavaid meetmeid kõrghooaja jäätmekoguste vastuvõtmiseks.**

Keskkonnaamet on seisukohal, et Uikala Prügila peab oma igapäevase tegevuse planeerima selliselt, et arvesse on võetud ka kõrghooajal käitlusesse suunatavate jäätmekoguste, sh Iru elektrijaama iga-aastaste planeeritud hooldustööde ajal, hüppelist kasvu. Ettevõtte peab olema tegutsemiskava erakorralistes olukordades jäätmete käitlemise korraldamiseks selliselt, et see ei tekitaks keskkonnale lisakoormust.

Eeltoodust tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et segaolmejäätmete aunastamine suurtes anaeroobsetes hunnikutes pikka aega enne käitlusesse suunamist ei ole keskkonnakaitselistel kaalutlustel õigustatud ja selline tegevus ei vasta parimale võimalikule tehnikale. Tuginedes keskkonnakaitselistele eesmärkidele ja parima võimaliku tehnika nõetele eriti lähtudes WT BAT

4b ja 13 kirjeldustele, kehtestab keskkonnaamet kompleksloal segaolmejäätmete käitlemisele järgmised tingimused:

- Korraga ladustatav käitlemata segaolmejäätmete kogus ei tohi ületada 11 200 t;

- Käitlemata segaolmejäätmeid (purustamata ja mineraalne ja orgaaniline osa omavahel eraldamata) võib ladustada alates käitise territooriumile saabumisest kuni 8 nädalat.

Ladestatavate jäätmete kaalumine

Keskkonnaministri 29.04.2004 a määrus nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" § 17 lg 1 kehtestab, et prügilasse ladestamiseks üle antavate jäätmete mass määratakse prügilas kaalumise teel. Ettevõttes toimub peale jäätmete ladestamise ka muu jäätmekäitlus (sorteerimine, korduskasutuseks ettevalmistamine, materjalide ringlusesse suunamine jne. Ladestamisele suunatakse vaid osa käitluskeskusesse toodud jäätmetest ning osa ladestatavatest jäätmetest tekib käitluskeskuses peale ettevalmistavaid toiminguid (sorteerimine, MBT).

Ladestatavate jäätmete täpse kaalu teadmine on vajalik ka keskkonnatasude seaduse § 21 kohase jäätmete kõrvaldamise saastetasumäära arvutamiseks, sest tasu arvestus toimub jäätmetonni kohta. Seetõttu määrab Keskkonnaamet kompleksloale tingimuse, et enne ladestusalale viimist on vajalik jäätmed kaaluda.

Kui prügilasse ladestatavate jäätmete kaalumine ei ole tehnoloogiliste iseärasuste tõttu võimalik, määratakse jäätmete mass arvutuslikult, kuid sel juhul hindab Keskkonnaamet enne meetoodika kinnitamist selle põhjendatust ja kaasab vajadusel eksperte meetoodika põhjendatuse hindamiseks. Sobiva arvutusmeetoodika kinnitab amet keskkonnakompleksloa andmisel või muutmisel.

Jäätmete käitlemine ja ladustamine

Pindade veekindlus

Jäätmete käitlemine ja ladustamine on lubatud vaid vett läbilaskmatu pinnaga aladel. Killustiku või freesasfaldiga kaetud aladel, mis ei ole veekindlad, on lubatud hoida vaid jäätmeid, mis vastavad keskkonnaministri 21.04.2004. a määruse nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded” § 4¹ p 3 ja 4 nõuetele ja nõuetele vastavus on tõendatud vastavate analüüsidega. Nõue aitab tagada põhja- ja pinnavee kaitstust ning täpsustab ettevõttele kehtiva PVT allika Waste Treatment (WT) BAT 19c nõuet, et jäätmekäitlusalad peavad olema vett läbilaskmatud.

Jäätmete tähistamine

Kuna ettevõtte territooriumil toimub väga erinevate jäätmeliikide käitlemine ja ladustamine ning mitmed territooriumi alad on mõeldud riskasutusse vastavalt vajadusele (näiteks tulenevalt turuolukorrast) ja seetõttu osad jäätmete ladustus- ja käitlemisalad kattuvad, on vajalik, et korraga ladustatavad jäätmed oleksid territooriumil üksteisest selgelt eristatavad ja tähistatud neid iseloomustava jäätmekoodi ja nimetusega.

Tabel J7. Jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava

Tabel J7 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel J8. Jäätmekäitluskoha seirenõuded

Tabel J8 on ajakohastatud vastavalt käitise tegevusele. Veevaldkonna seirenõuded on üle vaadatud, täiendatud ja leitavad kompleksloa vee erikasutust käsitlevas osas. Kompleksloa nõuetest on eemaldatud Uikala Prügila järelhoolduse seire nõuded, sest vastavalt määruse nr 38 § 34 lõikele 3 määratakse sulgemisotsusega kindlaks prügila sulgemiskava täitmise tähtsajad ja järelhoolduse tingimused. Määruse nr 38 § 34 lõike 4 kohaselt loetakse prügila suletuks, kui Keskkonnaamet on teinud otsuse prügila sulgemiseks ja tunnistanud prügilaloa või kompleksloa selles osas kehtetuks, mis annab õiguse prügilas jäätmeid ladestada. Kuna töötava Uikala Prügila osas sellist otsust tehtud ei ole, ei ole järelhoolduse seire nõuete kehtestamine loa peal asjakohane. Suletud Kotinuka prügila seirega seonduvaid nõudeid ei muudetud.

Tabelid J5, J9 – J12 ei ole asjakohased ja neid ei kajastata loal.

3.2.3. Käitise vee erikasutust käsitlevad andmed

Käitajal on keskkonnaluba vajalik, kui toimub põhjavee võtmine rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas ja juhul, kui toimub heitvee juhtimine suublasse (veeseadus, edaspidi *VeeS* § 187 p 2 p 4; KeÜS 40 lg 1 ja lg 2). Käitise keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 on antud õigus põhjavee võtmiseks ja heitvee juhtimiseks suublasse. Keskkonnaamet ajakohastab keskkonnakompleksloa nr KKL/150026 nõudeid vastavalt käitise tegevusele ja kehtivale seadusandlusele.

Tabel V2. Lubatud veevõtt põhjaveehaarete kaupa

Ettevõtte tarbib põhjavett käitise tegevuse tarbeks ja olmeveeks. Vajadusel täidetakse tuletõrjeveemahuteid. Joogivett puurkaevust ei tarbita ja käitises on joogiveena kasutuses pudeldatud vesi. Käesoleva keskkonnakompleksloaga on lubatud veevõtt veehaardega Uikala prügila (14720) 2 920 m³ aastas (8 m³ ööpäevas). Kohtla piirkonnas on keskkonnaministri 27.12.2022 käskkirjaga nr 1-2/22/453 „Paide linn-uus (Kriilevälja), Salutaguse, Kohtla-Nõmme, Kohtla, Toila ja Voka põhjaveevaruga alade põhjaveevaru kehtestamine“ (edaspidi käskkiri nr 1-2/22/453) kehtestatud Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogumi joogiveevaru 100 m³ ööpäevas kehtivusega kuni 31.12.2052.

Vastavalt Keskkonnaametile KOTKASs esitatud aastaaruannete andmetele jääb tegelik veevõtt oluliselt väiksemaks kompleksloaga lubatud veevõtu kogusest, vähenedes aastast aastasse, kuid ületab aegajalt siiski veeloa künnist (150 m³ kuus, 450 m³ kvartalis).

Tabel 1 Veekasutuse andmed ajavahemikul 2020 - 2022, lubatud veevõtt ja käesoleva korraldusega määratav veevõtt

Puurkaev	2020	2021	2022	Lubatud	Määratav
I	498	340	136	730	550
II	445	303	263	730	550
III	722	392	249	730	550
IV	473	484	221	730	550
Kokku	2138	1519	869	2 920	2 200

Kohtla piirkonnas on põhjaveevaru kinnitatud kahele puurkaevule, millest üks on käitaja puurkaev kat nr 14720 ja teine on ettevõtte Aktsiaselts Vekanor (registrikood 10579389) puurkaev kat nr 2277 veevõtuga 22 m³ ööpäevas. Eeltoodust lähtuvalt on käesoleval hetkel keskkonnalubadega kasutuses 30 m³ ööpäevas ja vaba varu seega 70 m³ ööpäevas. Arvestades veekaitse eesmärke, Kohtla piirkonnale kehtestatud joogiveevaru ja ettevõtte veekasutuse otstarvet ja veekasutuse vähenemist määrab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 lubatavaks veevõtu koguseks 2 200 m³ aastas (550 m³ kvartalis, 6 m³ ööpäevas). Keskkonnaamet jätab endale õiguse keskkonnakompleksloa muutmiseks ja täiendavaks põhjaveekoguse vähendamiseks juhul kui ressursi kasutamine langeb veelgi või kinnitatud joogiveevarule Kohtla piirkonnas tekib täiendav veevajadus (KeÜS § 59 lg 1 p 2; ja § 52 lg 1 p 7; HMS § 53 lg 1 p 4).

Kui põhjavett võetakse kehtestatud põhjaveevarust, ei anta veeluba kauemaks, kui kehtib kehtestatud põhjaveevaru. Ettevõtte võtab vett Ordoviitsiumi- Kambriumi põhjaveevaru arvelt, mis on käskkirjaga nr 1-2/22/453 kinnitatud kuni 31.12.2052. Eeltoodust tulenevalt määrab Keskkonnaamet VeeS § 189 lg 1 p 3 ja lg 3 alusel keskkonnakompleksloal nr KKL/150026 põhjaveevõtu lõpu kuupäevaks 31.12.2052.

Tabel V3. Võetava vee koguse ja seire nõuded

Põhjavee seire eesmärgiks on välja selgitada, kas vee kasutaja tegevus põhjustab muudatusi põhjaveekihtide tasemetes või keemilises koostises, et vajadusel planeerida meetmeid mõju vähendamiseks. Eesti Keskkonnaagentuuri 2020. aastal põhjavee seisundi hinnangu aruande (e d a s p i d i s e i s u n d i h i n n a n g : tulemused leitavad <https://kaur.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=52c983c06d9e4f7aaea239f1d675d072#>) kohaselt on Ordoviitsiumi-Kambriumi Virumaa põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas heas koguselises ja keemilises seisundis, kuid veevõtu intensiivistamine võib põhjustada veetaseme alanemist, sulfaatide (SO₄) ja kloriidide sisalduse suurenemist ning halvendada veevarustuse olukorda. Vastavalt seirearuandele jäi 2021. aastal põhjaveekogumi vees kloriidi (Cl⁻) sisaldus vahemikku 2,4 – 96 mg/l, kogumi seirekaevude keskmine oli 30,7 mg/l. Põhjaveekogumi seirekaevude keskmine sulfaadi sisaldus oli 21,4 mg/l. Probleemiks on põhjavees looduslikult esinev raud, mis kaheksast seirekaevust neljas ületas joogivee piirsisalduse 0,2 mg/l (seirearuanne leitav <https://kaur.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?>

[appid=129840f5111e4e478ebc32fdcd4a037](#)). Tulenevalt põhjavee ohustatusest on keskkonnaministri 01.10.2019 käskkirjaga nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ (edaspidi *määrus nr 48*) § 10 määratud läviväärtused järgmiselt: sulfaat (SO₄) 100 mg/l; ühealuselised fenoolid 1 µg/l, naftasaadused 20 µg/l; benseen 1 µg/l, polütsükiliste aromaatsete süsivesikute (edaspidi PAH) summa 0,1 µg/l, Taotlusega esitatud analüüsiakti kohaselt jäävad saastenäitajate sisaldused alla kehtestatud läviväärtust (sulfaat 19,77 mg/l; naftasaadused, ühealuselised fenoolid, benseen, PAH summa - alla määramispiiri) kuid üldrauda esines 1,17 mg/l; analüüsiakt EE21003286 ja BKV/175/21). Põhjavee kvaliteedi kontrollnõuete kehtestamisel lähtub Keskkonnaamet keskkonnaministri määruses nr 48 ja 01.09.2019 vastu võetud määruses nr 35 „Vesikonna veeseireprogrammi sisu, veeseireprogrammi koostamise põhimõtted, meetodid, ja metoodika ning rakendamise nõuded“ (edaspidi *määrus nr 35*) toodust. Arvestades kehtiva veemajanduskavaga seatud põhjaveeseire eesmärgi ja vastavalt määruse nr 48 §-le 7 ja põhjaveeseire ühtlustamiseks lisab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 veehaarde Uikala prügila (14720) puurkaevus seiratavad näitajad järgmiselt: fluoriid (F-), mangaan (Mn), hägusus, lõhnaläve indeks ja värvus sagedusega kaks korda veemajanduskavaga hõlmatud ajavahemiku jooksul ehk kord kolme aasta jooksul.

Lisaks veehaarde Uikala prügila (14720) puurkaevu seirele teostab ettevõtte põhjavee seiret järgmistes ümberkaudsetes kaevudes:

- 1) „Kotinuka prügila vaatluskaev 5K (prügila suhtes allavoolu)“ ja „Kotinuka prügila vaatluskaev 4K (prügila suhtes ülesvoolu)“, mis asuvad prügilast samas suunas ca 3-4 km kaugusel;
- 2) puurkaev K-27-07 (vaatluskaev) on kinnistu territooriumil asuv ettevõtte omaseire puurkaev PRK0022911 (kat nr 22911; edaspidi *Prügila seirekaev*; asukohakoordinaadid X: 6589635 Y: 692598);
- 3) Laanearu talu salvkaev jääb käitisest kirde suunda, ca 1,3 km kaugusele (asukohakoordinaadid X: 6591113, Y: 693603; edaspidi *Talu salvkaev*).
- 4) Puurkaev K-15-06 on põhja-kirde suunda jääv ettevõtte vaatluspuurkaev (keskkonnaregistri kood PRK0021848 ,kat nr 21848; edaspidi ka *seirekaev*; asukohakoordinaadid X 6591246.37 Y: 692742.02).

Seire on määratud vastavalt keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ (edaspidi *määrus nr 38*) § 38 alusel keskkonnaloa tabelites V3 ja J8 toodule. Seirekaevud avavad Ordoviitsiumi veekihti, Ordoviitsiumi Ida-Viru põhjaveekogumit. Ordoviitsiumi Ida-Viru põhjaveekogumile on määruse nr 48 § seatud läviväärtused järgmiselt: sulfaat (SO₄) 50 mg/l; ühealuselised fenoolid 1 µg/l, naftasaadused 20 µg/l; benseen 1 µg/l, summa PAH 0,1 µg/l. Põhjavee head keemilist seisundit iseloomustavad ka pH (vahemikus 6 – 9), lahustunud hapnik (ei suurene või KHT jääb alla 5 mg/l), ammoonium ei ületa 0,5 mg/l (anaeroobsel veel 1,5 mg/l). Põhjaveekihi leiduvate ohtlike ainete esinemise ja põhjaveekihi reostuse tuvastamiseks on keskkonnaministri 04.09.2019 määrusega nr 39

„Ohtlike ainete põhjavee kvaliteedi piirväärtused“ seatud ohtlikele ainetele künnisarvud ja piirarvud. 2021. a seirearuande kohaselt esineb põhjaveekogumis probleeme kõrgema KHT sisaldusega ja massiivsete soode tõttu ka kõrgema amooniumisisaldusega (keskmise 0,33 mg/l). Sulfaadi keskmine sisaldus riikliku seire puurkaevudes oli 3,9 mg/l. Ohtlikest ainetest leiti põhjaveekogumis niklit (Ni), ühealuselisi fenooli, polütsüklilisi aromaatsed süsivesikke (edaspidi PAH) ja baariumi (Ba), mis ületas seirekaevudes ka künnisarvu 50 µg/l. Teised ohtlikud ained jäid alla määramispiiri. Põhjaveetaseme aastane amplituud oli alla 1 m ja on seotud põhjaveekogumi loodusliku toitumisega.

Ettevõtte esitatud seireandmete põhjal (KOTKAS tegevusaruannetega esitatud seireandmed) esineb käitise territooriumil asuvas puurkaevus sulfaadi (SO₄) läviväärtuse ületamist ning sulfaadi sisaldused jäävad keskmisest looduslikust tasemest oluliselt kõrgemaks ka vaatluskaevudes. Lisaks esinevad käitise kinnistul asuvas seirekaevus kõrgemad ammooniumi (NH₄) tasemed (ületades piiväärtust 0,5 mg/l, kuid jäädes alla väärtusele 1,5 mg/l; lahustunud hapniku on viimase a seireandmete põhjal ca 4 mg/l). Eemal asuvates seirekaevudes on ammooniumi tasemed oluliselt madalamad (va. seirekaevus 2020 II poolaasta). Prügila seirekaevus esines 2020. aastal ja 2021. a ka kõrgendatud keemilise hapnikutarbe näit (edaspidi k a KHT-Mn), mis ületas ka hea kvaliteedinäitaja väärtust (5 mg/l). Käitise territooriumil on võrreldes vaatluspuurkaevudega ka suuremad kloriidiooni (Cl-) sisaldused, mis kohati ületavad ka riikliku põhjaveeseire puurkaevudes mõõdetud vahemikku. Nitraadid, fenoolid ja naftasaadused jäävad enamasti oluliselt alla kehtestatud läviväärtusi (va seirekaevus 2021 a II poolaastal).

Tabel 2: Põhjavee saastenahtajad ajavahemikul 2020-2022 prügila seirekaevus (Prügila), eemal asuvas seirekaevus (Seirekaev) ja talu salvkaevus (tegevusaruannetega esitatud seireandmete tulemusel), põhjaveekogumi läviväärtused ja põhjaveekogumi taustatase riikliku seire tulemustel.

			2020						2021
Põhjavee seire			Prügila		Seirekaev		Talu salv.		Prügi
kvaliteedinäitaja	Väärtus	2021 Seire	I	II	I	II	I	II	I
SO ₄ ; mg/l	50	0,34 – 12	107,83	64,2	27,83	27,83	70	29	94,29
NH ₄ ; mg/l	0,5	0,16 – 0,99	0,88	0,19	0,16	0,79	0,013	0,013	0,59
NO ₃ ; mg/l	50	<50	0,48	0,16	0,13	0,34	1,3	1,5	0,022
KHT-Mn, mg/l	5		18	13	5,7	4,2	1,9	4,5	11,63
l-Fen; µg/l	1	p,m-kresool, fenool	<0	<0	<0	<0	<0	<0	<0
Naft. mg/l	0,02		<0	<0	<0	<0	<0	<0	<0
OA µg/l		Ni, Ba(>50)	Cr, Ni, Pb, Zn		Ni		Ar, Cr, Pb, Zn(90)		As, C
Cl ⁻ ; mg/l		3,5 – 33	30,27	26,9	5,06	17,02	9	12	31,55
P. tase; m				2,5		1,2	1,1	1,03	3,4

Kõrgendatud saastenahtajad, mis vähenevad prügilast eemaldudes, viitavad, et käitise all on põhjavee kvaliteet oluliselt halvem ja mõjutab seeläbi ka eemal asuvaid puurkaeve ning põhjaveekogumi keemilist seisundit. Kõrvalekalded saastenahtajate väärtustes (naftasaadused, tsink, sulfaat ja amoonium), mis ei ole põhjendatavad prügila seirekaevu baasil, võivad olla tingitud seirekaevude lähipiirkonnas asetsevatest reostusallikatest ja tuleb üle vaadata. Kui selgub mõne vaatluskaevu sobimatus kompleksloaga reguleeritavaks veeseireks, tuleb rajada uus vaatluspuurkaev. Võrreldes riikliku seire tulemustega leidub käitise seirekaevus ja vaatluskaevudes sagedasti ka märgatavalt rohkem ohtlike aineid (arseen (Ar), kroom (Cr),

nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn) ja vask (Cu)). Arvestades, et prügila ja eemalolevate seirekaevude vees esineb sagedasti ohtlikke aineid (seiratud raskmetallid) ja on märkimisväärselt suurenenud ka KHT sisaldus, võib prügila põhjustada ja ohtlike ainete sisalduse suurenemist põhjavees.

Põhjavee kaitse eesmärk on põhjaveekogumite hea seisund, mille halvenemist tuleb vältida ja vähendada saasteainesisaldust, seejuures vältides saasteainesisalduse olulist ja püsivat kasvu (VeeS § 34 lg 1 ja 35 l 1 ja 2). Põhjavee seire eesmärgiks on välja selgitada, kas vee kasutaja tegevus põhjustab muudatusi põhjaveekihtide tasemetes või keemilises koostises, et vajadusel planeerida meetmeid mõju vähendamiseks. Põhjavee proovid peavad võimalikult täpselt iseloomustama põhjavee kvaliteeti, mida prügila võib mõjutada (määrus nr 38 § 49 lg 1). Arvestades põhjavee kaitse eesmärke ja tegevuse võimalikku mõju põhjavee seisundile ja vastavalt määruse nr 48 §-le 7 ning määruse nr 38 § 51 lg 1 muudab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloal nr KKL/150026 põhjavee seire tingimusi järgmiselt:

- Seirata saastenäitajaid sulfaat (SO_4), ammoonium (NH_4), nitraat (NO_3), KHT-Mn, kloriid (Cl^-), tsink (Zn), lahustunud hapnik ja pH sagedusega üks kord kvartalis kuni 31.12.2026. Kui seireandmete alusel esineb ka seireperioodil põhjaveekogumile seatud läviväärtuse ületamist, jätkata seiret üks kord kvartalis läviväärtust ületanud näitajate osas. Enne prügila sulgemist esitada keskkonnakompleksloa muutmise taotlus põhjavee seire muutmiseks ja täiendavate tingimuste seadmiseks.
- Seirata saastenäitajaid heljum, ühealuselised fenoolid, kahealuselised fenoolid, naftasaadused, nitrit (NO_2^-), üldfosfor (Püld) üldlämmastik (Nüld), oksüdeeritavus, elavhõbe (Hg), kaadmium (Cd), arseen (Ar), kroom (Cr), nikkel (Ni), plii (Pb), vask (Cu), baarium (Ba), benseen, ja summa PAH sagedusega üks kord aastas. Juhul, kui kontrollitavad näitajad ületavad põhjaveele kehtestatud kvaliteedi piirväärtusi või saasteainesisalduse läviväärtusi, tuleb teha kordusanalüüs. Kui ka kordusanalüüs kinnitab põhjavee kvaliteedi halvenemist, tuleb välja selgitada selle põhjus, võttes samaaegselt kasutusele abinõud põhjavee kvaliteedi parandamiseks.
- Täiendavalt selgitada talu salvkaevu sobivus seireks. Reostusallikate olemasolul rajada uus puurkaev prügilast allavoolu ja esitada Keskkonnaametile taotlus puurkaevu keskkonnakompleksloale nr KKL/150026 lisamiseks (määrus nr 38 § 49 lg 1 ja lg 2).
- Põhjavee taset mõõta seirepuurkaevudes üks kord poolaastas (määrus nr 38 § 50 lg 1).

Seire tulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS seiremoodulis tarkandmetena, lisades juurde tulemusi tõendava analüüsiakti ning üks kord aastas tegevusaruandes seireandmete tabelina võrdluses seadusandluses kehtivate läviväärtustega ja künnis- ning piirarvudega (määrus nr 38 § 40 p 4 ja § 53 lg 3).

Vastavalt keskkonnaministri 17.07.2015 määruses nr 43 "Nõuded salvkaevu konstruktsiooni, puurkaevu või -augu ehitusprojekti ja konstruktsiooni ning lammutamise ja ümberehitamise ehitusprojekti kohta, puurkaevu või -augu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, ümberehitamise, lammutamise ja konserveerimise korra ning puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastamise, ehitusloa ja kasutusloa taotluste, ehitus- või kasutusteatise, puurimispäeviku, salvkaevu ehitus või kasutusteatise, puurkaevu või -augu ja salvkaevu andmete Eesti Looduse

Infosüsteemi esitamise korra ning puurkaevu või -augu ja salvkaevu lammutamise teatise vormid“ § 9 lg 2 peavad puurkaevude, millega võetakse vett üle 5 m³ ööpäevas, konstruktsioon ja puurkaevu paigaldatud veetõsteseadmed võimaldama veetaseme mõõtmist puurkaevus ilma veetõsteseadmeid eemaldamata. Veetaseme andmete hilisemaks kasutamiseks ja võrdlemiseks on soovituslik mõõtmisi teha ühel ja samal ajal. Tulemuste esitamisel näidata veetaseme mõõtmise aeg, viimase pumpamise aeg, mõõtepunkti maapinna absoluutkõrgus ja andmed veetaseme mõõtmise tehnoloogia, tehnika ja seadmete kohta. Tulemused tuleb fikseerida ja säilitada hoolduspäevikus. Hoolduspäevik pidada digitaalselt või paberkandjal.

Keskkonnaamet ei kaalutle proovivõtukohtade „Kotinuka prügila vaatluskaev 5K (prügila suhtes allavoolu)“ ja „Kotinuka prügila vaatluskaev 4K (prügila suhtes ülesvoolu)“ seirekohustustusi käesoleva menetluse raames tulenevalt asjaolust, et nimetatud seirekaevudega seiratakse suletud Kotinuka prügila mõju põhjaveele.

Tabel V4 . Väljalaskmed ja lubatud saasteainete kogused väljalaskmete ja saasteainete kaupa

Veekaitse eesmärkideks on vähendada inimtegevuse mõju veekeskkonnale; vältida veeökosüsteemide, nendest sõltuvate maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundi halvenemist ning parandada nende seisundit; tagada pinna- ja põhjaveevarude pikaajaline kaitse ning piisav veevarustus; lõpetada prioriteetsete ohtlike ainete heide ja piirata saasteainete, sealhulgas muude ohtlike ainete heidet veekeskkonda (VeeS § 31 lg 1, 2, 4). Pinnavee kaitse eesmärk on pinnaveekogumite, sealhulgas ka pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude vähemalt hea seisund. Selle saavutamiseks tuleb ka pinnaveekogumiga hõlmamata veekogudes vältida prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete, teatavate muude saasteainete ja vesikonnaspetsiifiliste saasteainete piirväärtuste ületamist ning vee kasutamiseks ja elustiku kaitseks vajalike kvaliteedinäitajate halvenemist. Põhjavee kaitse eesmärk on põhjaveekogumite hea seisund. Põhjaveekogumis tuleb vähendada saasteainesisaldust ning vältida saasteainesisalduse olulist ja püsivat kasvu. (VeeS § 32 lg 1, § 33 lg 3; § 34 lg 1 ja § 35 lg 2).

Nõrgvee kogumiseks ja prügila põhja koguneva nõrgvee koguse võimalikuks vähendamiseks kaetakse prügila põhi ja küljed vettpidavast tehismaterjalist kihi ja drenkihiga. Nõrgvesi tuleb koguda ja puhastada VeeS ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega heitvee puhastamisele sätestatud nõuete kohaselt kohapeal. (Määrus nr 38 § 13 lg 1 ja 3)

Vastavalt taotluse tabelis 4.1 „Veekasutuse ja vettehte üldkirjeldus“ tekib kätise territooriumil reovesi, nõrgvesi ja sademevesi. Reovesi olmehoonest ja garaazist juhitakse plastikust kogumismahutisse (5 m³), mida tühjendatakse keskmiselt kord nädalas nõrgvee käitlussüsteemi. Nõrgvesi (sademe imbumine prügikehandisse ja ladestatud prügi enese niiskus) valgub läbi prügimassi ja jõuab prügila aluspõhjale. Nõrgvee kogumiseks ja ärajuhtimiseks on prügila tehisevoodri peal drenaažikiht ja plasttorudest drenaažisüsteem. Torude pinnad on kaetud piludega, mille kaudu vesi sisse pääseb, nõrgvesi kogutakse kokku koguja kollektoritega. Nõrgvesi pumbatakse drenaažitorustiku kaudu nõrgveebasseini. Sademevesi vastuvõtualalt, kus paiknevad pesuplats ja desovann, suunatakse läbi liiva mudapüüduri ja õlipüüduri ning juhitakse seejärel isevoolselt nõrgveebasseini. Olmehoone, garaaži ja lahtise autokaalu ümber paikneb

drenaaž, mis taotluse kohaselt juhitakse nõrgveebasseini, kuid asendiplaani kohaselt juhitakse prügilat ümbritsevasse kogumiskraavi. Kompostimisala väljakute vahele on rajatud sadevee kogumisbassein (500 m^3), kuhu väljakute kalde abil juhitakse prügikütuse tootmissplatsi, inertsete jäätmete ladestusala ja konteinerite platsi sadevesi. Kogumisbasseinist pumbatakse vesi nõrgveebasseini. Sadevesi jäätmekehandi pinnalt voolab mööda jäätmekehandi pinda, mis on sademevee ära voolamise soodustamiseks tihendatud ja kaldega kogumiskraavi poole.

Kasutamata ja valmis ehitamata ladestusalade põhi ei ole vettpidav ja sadevesi imbub pinnasesse. Vastavalt taotlusega esitatud veebilansile tekib käitises puhastamist vajavat vett hinnanguliselt $27\,685,5 \text{ m}^3$ aastas ($6\,921,4 \text{ m}^3$ kvartalis; $75,85 \text{ m}^3$ ööpäevas) (vt taotluse lisa 31; edaspidi *2014 a bilansi arvutus*). Taotluse kohaselt suunatakse nõrgveebasseini nõrgvesi prügilakeha alt, olmemahuti vesi, sademevesi vastuvõtu alalt, kompostimisala väljakutelt inertsete jäätmete ladestusalalt ja konteinerite platsilt. Prügila nõlvalt valguva sademevee kogumiskraav suubub Maa-ameti kaardirakenduse alusel käitist ümbritsevasse kogumiskraavi ja juhitakse edasi metsakuivenduskraavidega. Prügila nõlvalt valguva sademevee kogus on käesoleval hetkel teadmata. Välja ehitamata alalt ehk reservalt koguneb pinnasesse imenduvat vett 2014. a bilansi arvutuse järgi $23\,824,91 \text{ m}^3$ aastas ($5956,2 \text{ m}^3$ kv, $65,3 \text{ m}^3$ ööpäevas). Arvestades, et osa käitise kinnistul tekkivast sademeveest on juhitud puhastist mööda ja osa imbub pinnasesse tulenevalt läbi-laskmatu pinnase puudumisest, on puhastamisele suunatav reoveekogus olnud väiksem kui kogu kinnistul tekkiv puhastamist vajava vee kogus. Nt 2014 bilansi arvutuse alusel oli 2014 a keskmine puhastisse sisse suunatava reovee kogus $4\,879 \text{ m}^3$ kv (54 m^3 ööp), 2013. a $4\,984$ (55 m^3 ööpäevas), ja 2012 aastal $4\,920 \text{ m}^3$ ($54,6 \text{ m}^3$ ööpäevas). Keskkonnaameti 30.03.2015 korraldus nr V 1-15/15/89 koguneb kinnistut ümbritsevasse kuivenduskraavi prügila territooriumilt valgvesi ladestusalade prügikeha nõlvadelt ning osaliselt vesi prügila territooriumil paikenvatelt kruusteedelt, prügila territooriumi ümbritsevalt haljasalalt ning reservalt. Kuivenduskraavi kogunev vesi seguneb puhastatud heitveega. Keskkonnaamet küsis 02.10.2023 kinnitust vee 2015 a korralduses kirjeldatud vee formeerumise skeemi kohta, millele ettevõtte andis kinnituse 17.10.2023 märkides, et drenaaživesi juhitakse nõrgveepuhastisse (registreeritud KOTKASs 17.10.2023 kirja nr DM-121664-24 all). Käitist ümbritsev kogumiskraav suubub metsakuivenduskraavidesse ja ühineb ka käitise sissesõidutee äärt ümbritsevate kraavidega. Keskkonnaametile 09.08.2023 esitatud kirja kohaselt lähtub Uikala prügilast kolm maaparandussüsteemi kraavi, millest kahe kaudu suundus maaparandusehitise kraavidesse visuaalse hinnangu kohaselt reovesi (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 09.08.2023 dokumendi nr 7-9/23/16180 all). Keskkonnaamet kontrollis käitise keskkonnanõuetele vastavust 20.10.2023 kohapeal, leides et vesi prügilat ümbritsevas kraavis on reostunud, prügilakeha all olev kogumiskraav on reostunud ja suubub otse välimisse kogumiskraavi ja sealt ka maaparandussüsteemi kraavi. Näiliselt reostunud vesi esines välimises kogumiskraavis ka kinnistu lääne ja edelaküljel. Läänepoolses nurgas on Maa-ameti kaardirakenduse alusel ka avatud teetruubid maaparandussüsteemi kraavidesse, mis vaatlemisel paistsid avatud ka kontrolli hetkel. Välimine kogumiskraav on osaliselt tammitatud ja kirde poolsest täitunud osast pumbatakse vett aeg-ajalt tagasi nõrgveebasseini. Kontrolli käigus selgus, et sademevett juhitakse kogumiskraavi ka olmehoone, masinaruumi ja autokaalu ümbert.

VeeS § 187 p 6 ja p 4 on nii heitvee ja saasteainete suublasse juhtimiseks kui ka sademevee suublasse juhtimiseks jäätmekäitlusmaalt ning tööstuse territooriumilt kohustuslik keskkonnaluba. Arvestades, et kehtiva keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 on lubatud vaid käitise territooriumil osmoospuhastiga puhastatud vee ära juhtimine ja puhastamist vajavat vett tekib territooriumil 2014. a bilansiarvutuse alusel hinnanguliselt 27 685,5 m³ aastas (6 921,4 m³ kvartalis; 75,85 m³ ööpäevas) muudab Keskkonnaamet suublasse juhitava heitvee koguseks 27 685,5 m³ aastas (6 921 m³ kvartalis). Lähtudes VeeS § 187 p 4 ja 6 ja eelkirjeldatud veekõrvaldusest seab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloal täiendavad nõuded ka tabelis V16.

Saastatud vee puhastamiseks kasutatakse pöördosmoostehnoloogial töötavat puhastit ROAW 9141 DT29-09 (Uikala puhasti, keskkonnaregistri kood PUH0441530; projektikohane reostuskoormus 109 inimekvivalenti, edaspidi *ie*, hüdroloogiline jõudlus 2,7-4,0 m³/h ööpäevas). Puhastatud heitvesi juhitakse kinnistut ümbritsevasse kuivenduskraavi asukohas koordinaatidega X: 6590018.27, Y: 692772.69. Kuivenduskraavi koguneb ka osa sademevett prügila territooriumilt. Kuivenduskraavis toimub puhasti heitvee segunemine kuivenduskraavi kogunenud veega. Kuivenduskraav on osaliselt tammitatud, vähendamaks saastunud sademevee suubumist metsakuivenduskraavidesse. Prügilat ümbritsev kuivenduskraav ühineb kraavi „Nimi teadmata“ (keskkonnaregistri kood VEE1067801), mis suubub ca 1 km kaugusel Mägara oja (keskkonnaregistri kood VEE1067800).

Vastavalt Keskkonnaagentuuri koostatud pinnaveekogumite seisundiaruandele on Mägara oja olnud halvas seisundis 2010. aastast (seisundiinfo : <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/pinnavesi/pinnaveekogumite-seisundiinfo>). Halva seisundi põhjused on nt elavhõbe kalas ja toitained.

Suublasse juhitud heitvesi peab vastama VeeS § 128 lg 7 alusel kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2018 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) lisas 1 või veeloaga ning kompleksloaga määratud heitvee saasteainesisalduse piirväärtustele ja veeloaga või kompleksloaga määratud saasteainete heitkogustele, välja arvatud juhul, kui heitvee juhtimine suublasse on keelatud. Veekogusse või pinnasesse juhitava vee saastenaõtjad peavad vastama määruse nr 61 lisas 1 esitatud piirväärtustele sõltuvalt saasteallika koormusest (VeeS § 127 lg 1, määrus nr 61 § 5 lg 2 ja 3).

Keskkonnakompleksloaga on reguleeritud puhastatud heitvee juhtimine kraavi väljalaskmest Uikala prügila (IV153) asukohakoordinaatidel X:6589986,5 Y:692759,2). Arvestades, et prügila territooriumil reostunud sademevee suublasse juhtimine ei ole käesoleva keskkonnakompleksloa kohaselt lubatud ja tuleb tõkestada, määrab Keskkonnaamet väljalaskme Uikala prügila (kood IV153) proovivõtukohaks väljalaskme kraavi suubumise koha asukohakoordinaatidel X: 6590018.27, Y: 692772.69. Kui proovivõtukohast ei ole keskkonnatingimuste tõttu võimalik esinduslikku proovi võtta, tuleb proov võtta heitvee reoveepuhastist väljumise kohas.

Heit- ja sademevee suublasse juhtimisel tuleb tagada, et vee- ja veega seotud

maismaaökosüsteemide seisund ei halveneks. Kui reoveekogumisala puudub, lähtutakse saastenäitajate piirväärtuste määramisel reoveepuhasti koormusest ning reoveepuhasti koormusest. Lisaks on kehtestatud saasteainesisalduse piirväärtus erandid, mis kehtivad asula ühiskanalisatsioonist eraldi asetseva prügila heitveelaskme kaudu suublasse juhitava heitvee kohta. Heitveele peab loaga määrama vähemalt biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi *BHT*), keemilise hapnikutarbe (edaspidi *KHT*), heljumi ning üldlämmastiku (edaspidi *N_{üld}*) ja üldfosfori (edaspidi *P_{üld}*) sisalduse piirväärtused sõltuvalt koormusest koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenäitajate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas reovee päritolu ja riskihinnangu põhjal. Heitvee ja saasteainete juhtimisel veekogusse, mille pinnaveekogumi seisundiklass on kesine, halb või väga halb, võib loa andja lubatud heitvee ja saasteainete heitkoguseid kompleksloas vähendada või kehtestada VeeS § 128 lg 7 alusel kehtestatud piirväärtustest rangemad saasteainesisalduse piirväärtused. (VeeS 132 lg 1; määrus nr 61 § 5 lg 1, 3,5 ja 7 § 8 lg 5). Reoveepuhasti reostuskoormus oli 2022. a mõõtmise alusel 109 ie. Vastavalt määruse nr 61 lisale 1 kohaldub prügilast suublasse juhিতavale heitveele saastenäitaja *N_{üld}* sisaldus 75 mg/l ja saastenäitaja *P_{üld}* sisaldus 2 mg/l. Vastavalt WT-le on PVT-ga saavutatavad heitetasemed *N_{üld}* otseheitele 1-25 mg/l ja *P_{üld}* otseheitele 0,3 - 2 mg/l.

Prügila territooriumilt juhitakse suublasse lämmastikuühendeid nagu ammonium (NH_4) ja *N_{üld}* (nt 2021 KOTKASs esitatud analüüsiaktide põhjal I kv NH_4 9,4 mg/l, *N_{üld}* 14 mg/l; II kv NH_4 22 mg/l, *N_{üld}* 28 mg/l; IV kv NH_4 42 mg/l, *N_{üld}* 60 mg/l). Seniste seireandmete alusel esineb nii

Mägara ojas kui ka Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekogumis prügila piirkonnas probleeme lämmastiku sisaldavate ühenditega. Lähtudes eeltoodut kehtestab Keskkonnaamet VeeS § 132 lg 1, määruse nr 61 § 5 lg 7 ja WT alusel keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 saasteainesisalduse piirväärtuseks üldlämmastikule *N_{üld}* 25 mg/l. Vastavalt seireandmetele suutis Uikala puhasti tagada WT alusel seatavat heitepiirväärtust 0,3 mg/l 2021 a I kvartalis, kuid järgnevaltel kvartalitel jäi *P_{üld}* sisaldus 0,4-0,8 vahele. Lähtudes eeltoodust määrab Keskkonnaamet *P_{üld}* saasteainesisalduse piirväärtuseks 1 mg/l. Keskkonnaamet jätab kehtima kõik ülejäänud saasteainesisalduse piirväärtused.

V7. Väljalaskme seire nõuded

Prügila territooriumil käideldakse ja ladestatakse mitmesuguse päritoluga jäätmeid. Prügilakehandisse imunud sadevesi lahustab jäätmetes leiduvaid kahjulikke aineid ning jäätmete lagunemisprotsessidel tekkivaid või vabanevaid saasteaineid (OÜ Alkranel KMH aruanne „Uikala prügila keskkonnamõju hindamine“). Nt OÜ aqua consult baltic töö nr 20-11-01 „Tööstusreovee käitlemise juhend“ põhjal esinevad prügilates ja prügilate nõrgvees tinaorgaanilised ühendid (monobutüültina, dibutüültina, tributüültina, dioktüültina, monooktüültina), perfluorühendid (PFOS, PFOA), bromodifenüüleetrid (PBDE), ftalaadid (DEHP), alküülfenoolid ja nende toksülaadid (nonüülfenoolid, oktüülfenoolid), halogeenitud orgaanilised ühendid, bromodifenüüleetrid (PBDE), endosulfaan, raskmetallid (Ba, Cr, Zn)). Lisaks kasutab ettevõtte oma tegevuses mitmesuguseid ohtlikke aineid (nt väävehape, naatriumhüdrosiid, diiselkütus, mootoriõlid, tosool jm). Suublasse juhিতavale heitvee ohtlike ainete sisaldus peab vastama määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtustele (määrus 61 § 11 lg

1). Arvestades käitise territooriumil toimuvat tegevust (jäätmekäitus), reovee päritolu (nõrgvesi, olmevesi ja jäätmekehalt alla langev ning jäätmekäitusplatsidel kogunev sademevesi) ja asjaolu, et Keskkonnaametil puudub teadmine käitisest keskkonda juhittavate ohtlike ainete võimaliku sisalduse kohta, seab Keskkonnaamet Keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 täiendava seirenõude ohtlike ainete sisalduse hindamiseks järgmiselt Seirata väljalaskmest Uikala prügila (IV153) järgmised ohtlikud ained ja ainerühmad: tributüültina ühendid, perfluorooktaansulfoonhape ja selle derivaadid (PFOS), bromodifenüüleetrid, di(2-etüül -heksüül)ftalaat (DEHP), endosulfaan, baarium (Ba), triklorometaan (kloroform), DDT, PAH ja dioksiinid ja dioksiinisarnased ühendid, triklorobenseenid sagedusega üks kord aastas kuni 31.12.2026. Ohtliku aine puudumise tuvastamiseks kasutatakse käesoleva määruse lisa 1 tabelis 2 esitatud aine mõõteprintsipi näitaja analüüsimisel uuritavas maatriksis (määrus nr 61 § 11 lg 4). Kui eelnimetatud ainerühmi suublasse juhittavas heitvees ei esine, võib edaspidi seirata V4 tabelis toodud näitajad. Ohtlike ainete esinemisel tuleb esitada taotlus ohtlike ainete lisamiseks keskkonnakompleksloale nr KKL/150026.

Käesoleva kompleksloaga nr KKL/150026 on käitisest väljalaskme Uikala prügila (IV153) kaudu suublasse lubatud juhtida ainult nõuetekohaselt puhastatud heitvett. Puhastamata sademevee, vm pinnasevee juhtimine jäätmekäitusmaalt keskkonda tuleb tõkestada ja keskkonda juhitud reovesi likvideerida. Avariilistest sademevee ja reovee suublasse juhtimisest tuleb koheselt teavitada Keskkonnaametit, võtta veeproov saasteainete sisalduse määramiseks, mõõta vooluhulk ja deklareerida loata tegevusena vastavalt kehtivatele nõuetele. Keskkonnaamet lisab täiendavad nõuded keskkonnakompleksloa nr KKL/150026 tabelis V16.

V8. Veekogu sh suubla seire

Mägara oja veekogu tüübiks V1B-KaVo (heledaveeliste ja vähese orgaanilise aine sisaldusega (KHTMn 90%-ne väärtus alla 25 mgO/l) jõgede valgala suurusega 10–100 km², kus loodusliku veerežiimi tõttu ei ole püsiva kalakoosluse kujunemine võimalik). Pinnaveekogumite seisundihinnangu põhjal on Mägara oja halvas seisundis. Keskkonnakompleksloaga nr KKL/150026 on kehtestatud suubla seire Mägara ojja suubumise kohast 50 m ülesvoolu ja 50 m allavoolu. Heivee suublaks olev nimi teadmata kraavi suubub ca 445 m kaugusel käitisest ka metsakuivenduskraav. Nimi teadmata kraav suubub 990 m kaugusel Mägara ojja.

Keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu esitatud suubla ja väljalaskme seire andmetel esineb 2021 a ja 2022. a I kvartalis prügilast 50 m allavoolu saasteainetajate sisalduse kasvu vähesel määral. Arvestades, et suublasse juhittavate saasteainete sisaldused erinevad üles ja allavoolu esinevast saasteainete sisalduse kasvu määrast (või languse määrast nt BHT IV kv; p,m-kresool IV kv 2022), ei saa olemasolevate andmete põhjal otsest põhjuslikku seost kinnitada suublasse juhittavate saasteaine kogusest ja nende mõjust Mägara ojas allavoolu esinevast saasteainesisalduse suurenemisele, kuid seda võib aimata. Seiretulemuste põhjal esineb pinnaveekogumis saasteainete sisalduse suurenemist ka kvartalite ja aastate lõikes (NH₄. N_{üld}, heljum ja raskmetallid). Võrreldes suubla seire tulemusi Mägara oja Uikala lõigus vooluveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside piiride füüsikalise-keemiliste kvaliteedinäitaja vahemikega[1], jääb Mägara oja N_{üld} poolest valdavalt halba (6,1-8) ja väga halba (>8,1) kvaliteediklassi. P_{üld} poolest oli Mägara oja veeseisund Uikala prügilast allavoolu väga halb

($\geq 0,121$) II kvartalis, kuid jäi muul ajal väga heaks. Võrreldes Mägara oja ajalooliste seireandmetega (1996a. $\text{NH}_4 < 0,01 \text{ mg/l}$; 2006. a $\text{NH}_4 0,22 \text{ mg/l}$), on märkimisväärselt suurenenud amooniumiooni sisaldus, eriti suubumiskohast allavoolu. Varasemate, prügilal algusaegadega võrreldes on oluliselt suurenenud ka $\text{P}_{\text{üld}}$ ja $\text{N}_{\text{üld}}$ sisaldused (2006. a $\text{P}_{\text{üld}} 0,025 \text{ mg/l}$; $\text{N}_{\text{üld}} 1,2 \text{ mg/l}$).

Tabel 3: Ettevõtte KOTKASs esitatud väljalaskme seire ja suubla seire andmed (I kvartal 2021 – I kvartal 2022, v.a. 2021 a III kvartal)

	Väljalask	I Kvartal 2021		Väljalask	II kvartal 2021		Väljalask	IV kvartal 2021		Väljalask
		enne	peale		enne	peale		enne	peale	
NH ₄	9,7	0,03	0,53	22	0,08	0,37	42	0,63	0,99	39
N _{üld}	14	5,4	6,5	28	6,1	6,3	60	8,1	8,2	49
P _{üld}	0,23	0,03	0,03	0,4	0,08	0,13	0,71	0,02	0,04	0,45
Heljum	25	8,9	9	24	13	10	50	8	13	54
BHT	31	1,4	2,6	60	1,2	1,6	120	2,2	1,3	380
KHT	120	16	23	240	42	43	500	21	23	710
SO ₄	160	49	64	270	93	87	280	55	59	300
Lahustunud O ₂ %		73	72		67	69		69	70	
Elektrijuhtivus		507	556		410	430		680	711	2155
Fenoolid (µg/l)	fenool(8,1); p,m-kresool (8,1)	0	0	fenool (6,6); p,m- kresool (34)	0	0	fenool (50)	0	0	fenool p,m-kr (97); resorts (130)
Ar	1,2	0,35	0,39							2,3
Cr	12	0	2,1							9,9
Ni	11	1,2	2,4							24
Pb	3,3	0	0							9
Zn	23	1,3	2,3							39
Cu	7,6	1,2	1,9							15
Cd	0,08	0	0							0,17
Hg	0,04	0	0							0,06

Võttes arvesse, et Nimeta kraavi suubub ka metsakuivenduskraav ja Mägara oja jääb Uikala prügilast ca ühe kilomeetri kaugusele, ei ole välistatud, et bioloogilise päritoluga saastenaitajaid (BHT_7 , $\text{N}_{\text{üld}}$, $\text{P}_{\text{üld}}$, heljum) kanduvad ka metsakuivenduskraavidega koguneva veega. Loomulikult filtreeruva ja kraavi koguneva vee saasteainesisaldus peegeldub pinnavee kvaliteedinäitajates ja jääb eeldatavasti siiski märkimisväärselt väiksemaks prügilast tuleneva vee saasteainesisaldusest. Arvestades prügilal kaugust Mägara ojast ning suubla seire punktide kaugust kraavi suubumiskohast, on tegelikke mõjusid rakse hinnata. Seiretulemustes ilmneb allavoolu jääva pinnavee suurem saasteinete sisaldus. Uikala prügilast on kogumiskraaviga metsakuivenduskraavidesse ja sealt seirekohast ülesvoolu Mägara ojja juhitud ka prügilal kehalt valguv sademesi. Seega võib Uikala prügilal mõju pinnaveekogumile esineda palju laiemas ulatuses ja varjutada ka seniste seiretulemuste põhjal vaadeldavat mõju. Kuigi suublasse juhitud saastenaitajate hulga ja allavoolu pinnaveekogumis esineva saasteainesisalduse kasvu osas ei esine selget korrelatsiooni, ei saa seiretulemuste põhjal väita ka mõju puudumist. Prügilal mõju pinnaveekogumi vee kvaliteedinäitajate halvenemisele saab oletada ka ka varasematest seireandmetest.

Vastavalt määrusele nr 38 § 42 lg 1-3 peavad pinnavee proovid võimalikult hästi iseloomustama prügilal mõjupiirkonna pinnavee omadusi, sealhulgas selle keskmist koostist.

Pinnavee omadused määratakse vähemalt ühes kohas prügilast ülesvoolu ja vähemalt ühes kohas prügilast allavoolu. Pinnaveest võetakse suurveeperioodil kuuajalise vahega vähemalt kaks ning madalveeperioodil vähemalt üks proov. Suubla seiresse määrab loa andja saasteained, mis sisalduvad saasteallikast ärajuhitavas vees ning mille keskmine sisaldus ärajuhitavas vees on piisavalt kõrge, mis annab alust arvata, et need võivad omada mõju suubla vee ökosüsteemile.

Vastavalt VeeS 59 lg 2 ja määruse nr 19 § 9 iseloomustavad pinnaveekogumi keemilist seisundiklassi prioriteetse aine, prioriteetse ohtliku aine ja teatava muu saasteaine sisaldused, mis hea kvaliteediga veekogudes ei ületa VeeS § 76 lg 1 alusel keskkonnaministri 03.01.2022 määrusega nr 28 „Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimekirja, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekirjaga seotud tegevused“ (edaspidi *määrus nr 28*) kehtestatud suurimat lubatud keskkonna kvaliteedi piirväärtust. Pinnavee seiretulemuste põhjal jäävad prioriteetsed ained ja prioriteetsed ohtlikud ained alla määruse nr 28 § 3 kehtestatud keskkonnakvaliteedi piirväärtust. Teistest ohtlikest saasteainetest oli prügilast allavoolu suurim kroomi (Cr) sisaldus jäädes 2022. a I kvartalis natuke alla keskkonnakvaliteedi piirväärtust (4,7 µg/l; määrus nr 28 § 5). Keskkonnaametil puudub teave teiste prioriteetsete ainete, prioriteetse ohtlike ainete ja teatavate muude saasteaine sisalduse kohta.

Lähtudes eeltoodust ning arvestades vajadust täpsemalt hinnata prügilast lähtuva saasteaine koormuse mõju pinnaveele (Nimi teadmata kraav ja sellega seotud pinnaveekogumile Mägara (pinnaveekogumi kood 1067800_1)) muudab Keskkonnaamet lisamõjude ja võrreldavuse hindamiseks suubla seire tingimusi järgmiselt.

- Seirata Nimeta kraavi suubuvast kraavist 10 m enne suubumiskohta (asukohakoordinaadid: X:6590328, Y 693079) saastenäitajad BHT₅, KHT_{Mn} Heljum NH₄-N P_{üld} N_{üld} pH, lahustunud hapnik) sagedusega kord kolme aasta tagant (suurveeperioodil);
- Seirata saastenäitajad BHT₅, KMT_{Mn}, Heljum NH₄-N P_{üld}, N_{üld}, pH, lahustunud hapnik, arseen (As), kroom (Cr), nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn) ja vask (Cu) Nimeta kraavi suubumiskohas Mägara oja (asukohakoordinaadid X 6590711, Y 693482), Mägara ojas 50 m suubumiskohast ülesvoolu ja 50 m allavoolu sagedusega 1 kord kvartalis.
- Seirata saastenäitajad kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), naftasaadused, ühealuselised fenoolid, kahealuselised fenoolid, sulfaat (SO₄) Nimeta kraavi suubumiskohas Mägara oja (asukohakoordinaadid X 6590711, Y 693482.15), Mägara ojas 50 m suubumiskohast ülesvoolu ja 50 m allavoolu sagedusega kord kahe aasta tagant.
- Kui väljalaskmest seiratavas vees esineb prioriteetseid ohtlikke aineid või prioriteetseid aineid tuleb leidunud ained seirata ka pinnavees (Nimeta kraavi suubumiskohas Mägara oja (asukohakoordinaadid X 6590711, Y 693482.15), Mägara ojas 50 m suubumiskohast ülesvoolu ja 50 m allavoolu)
- Käitisest avariilise väljavoolu tekkimisel kogumiskraavi teostada 24 tunni jooksul pinnavee seire suublaks olevas kraavis 50 m allavoolu saastenäitajate BHT₅, KMT_{Mn}, Heljum, NH₄-N, P_{üld}, N_{üld}, pH, lahustunud hapnik, arseen (As), kroom (Cr), nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn) ja vask (Cu), kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), naftasaadused, ühealuselised fenoolid,

kahealuselised fenoolid, sulfaat (SO_4) määramiseks ja jätkata seiret sagedusega üks kord nädalas kuni avarii likvideerimiseni ja reostunud vee välja pumpamiseni. Seiretulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

V5. Reoveepuhasti reostuskoormuse määramine

Reoveepuhasti või muu saasteallika rajamisel või rekonstrueerimisel määrab esialgse saasteallika koormuse vee erikasutuse keskkonnaloa andja projekteeritud koormuse alusel kuni reoveepuhasti häälestamise lõpuni või vee erikasutuse keskkonnaloas või muus veeheidet reguleerivas loas (edaspidi luba) määratud tähtpäevani. Pärast esialgse koormuse määramist määratakse reoveepuhasti koormus loa omaja korraldatud veeproovide analüüsi ja vooluhulga mõõtmise tulemuste alusel. Reoveepuhastil või muul saasteallikal, mille koormus on alla 2000 ie, määratakse koormus üks kord seitsme aasta jooksul või siis, kui toimub oluline muudatus reoveepuhasti või muu saasteallika töös. Uikala puhasti (keskkonnaregistri kood PUH0441530) reostuskoormus on vastavalt taotlusega esitatud andmetele määratud 2022. a I kvartalis. „2022 a II kvartal – 2023. aasta III kvartalini on toimunud reoveepuhasti seisaks reoveepuhasti detailide tarneks ja reoveepuhasti töökorda saamiseks. Tulenevalt asjaolust, et reoveepuhasti töökorda saamine on olnud probleemne ja käitises tekib puhastamist vajavat reovett rohkem kui on puhastisse juhitud, tuleb reostuskoormus määrata peale puhasti häälestamist 2024. aasta II kvartalis. Kui puhasti suudab tagada puhastile langeva reostuskoormusega reovee nõuetele vastava puhastamise, võib edaspidi määrata reostuskoormust üks kord seitsme aasta tagant. Kui puhasti töös esineb tõrkeid ja olulisi muudatusi, tuleb teostada uus reostuskoormuse määramine. (Määrus nr 61 § 4 lg 5 ja 8).

Reoveepuhasti koormuse määramiseks peab reoveepuhastisse sisenevast reoveest võtma seitse keskmistatud veeproovi ühe nädala kestel igal päeval üks proov ja mõõtma vooluhulka VeeS § 236 lg 7 alusel kehtestatud proovivõtumeetodite järgi loas määratud aegadel. Seitsme päeva jooksul võetud keskmistatud proovid ja vooluhulgad tuleb mõõta ja analüüsida eraldi proovidena nii, et nädalal jooksul tekib kokku seitse proovitulemust. Reoveepuhasti koormuse määramisel ei lähe arvesse proovid, mis on võetud vihmavalingu ajal või muudes erakorralistes ilmastikuoludes, näiteks lume kiire sulamise ajal (määrus nr 61 § 4 lg 10 ja 11).

V6. Reoveepuhasti puhastusefektiivsuse hindamine

Vastavalt tegevusaruannetega esitatud seiretulemustele on puhasti puhastusefektiivsus ajavahemikus 2020-2022 I kv olnud saastenaõtjate (BHT_7 , KHT, $\text{N}_{\text{üld}}$, $\text{P}_{\text{üld}}$, heljum, sulfaat, ühe ja kahealuselised fenoolid) osas 80-100 % vahemikus. Raskmetallide puhastusefektiivsused on tegevusaruannete ja 2022 a seireandmete kohaselt väiksemad. Probleeme esines raskmetallide (vask (Cu), plii (Pb), tsink (Zn), nikkel (Ni) arseeni (As)) puhastuse efektiivsusega, sest väljavoolus esinesid suuremaid saasteinesisaldused kui puhastisse sisenevas reovees. Puhasti puhastusastmed ei ole seadusega reguleeritud, kuid puhasti peab tagama suublasse juhitava vee vastavuse kehtivatele nõuetele (VeeS § 127 lg 1, määrus nr 61 § 5 lg 2).

Käitise kompleksloaga nr KKL/150026 on puhastusefektiivsuse ja puhastisse siseneva nõrgvee seire reguleeritud määruse nr 38 § 44 vastavalt sagedusega üks kord kvartalis. Kui proovidest saadud andmed annavad alust arvata, et pikemad perioodid proovide võtmise vahel ei vähenda

proovide esinduslikkust, võib Keskkonnaamet seireperioode vähendada (määrus nr 38 § 47). Määruse nr 61 § 16 lg 2 ja 4 peab vee erikasutaja reoveepuhasti puhastusastme välja selgitamiseks juhul kui reoveepuhasti koormus on alla 2000 ie, võtma proovi ühel ajal nii reoveepuhastisse sisenevast reoveest ja sealt väljuvast heitveest üks kord aastas. Võetud proov võib olla punktproov. Arvestades, et puhasti peab tagama suublasse juhitud saasteainete vastavuse kehtivatele piirväärtustele hoolimata nõrgvee koostisest, muudab Keskkonnaamet nõrgvee seire ja puhastusastme määramise tingimused järgmiselt:

1. Teostada nõrgvee seiret puhastisse sisenevas reovees sagedusega üks kord aastas
2. Määrata puhasti puhastusaste näitajate osas BHT₇, KHT, N_{üld} P_{üld}, Heljum, pH, naftasaadused, NH₄, ühealuselised fenoolid, kahealuselised fenoolid, kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), arseen (As), kroom (Cr), nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn), vask (Cu) sagedusega üks kord aastas ühe puhastisse siseneva ja puhastist väljuva vee analüüsiaktide alusel. Puhastist väljuvat heitvett tuleb seirata puhastist väljumise kohas.
3. Oluliselt vähenenud (alla 70 %) tõhususest saasteaine puhastamise osas ning muudest häiretest puhasti tööprotsessis teavitada Keskkonnaametit ja selgitada välja puudujäägid puhastusprotsessis.
4. Puhasti tööprotsessi rikke korral teostada puhastusefektiivsuse hindamine sagedusega üks kord kvartalis nii probleemsete saasteainete osas kui ka üldiste saastenaäitajate osas BHT₇, KHT, N_{üld} P_{üld}, Heljum ja pH.
5. Tagada puhasti pidev töökorras olek ja suublasse juhitud heitvee puhastamine vastavalt kehtivatele piirväärtustele.
6. Puhastamata nõrgvett ei ole lubatud juhtida keskkonda. Nõrgveebassein peab olema eraldatud põhjaveest vett läbilaskmatu materjaliga ja tagama tekkiva nõrgvee mahutamise enne puhastisse juhtimist.

V16. Meetmed mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsajad

Arvestades käitises toimuvat tegevust ajas suurenenud põhjavee saasteainesisaldusi ja kogumiskraaviga keskkonda juhitud saastunud pinnavee võimalikku mõju põhja ja pinnaveele ja üldisi keskkonnakaitse eesmärke (VeeS § 31; KeÜS § 8, 10, 11) lisab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloaga meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsajad ja täiendab V17 tabelis meetmeid loa andjale teabe esitamiseks järgmiselt:

- Selgitada välja põhjavee reostatus ja reostuse oht. Koostada eksperthinnang reostusohu allika leidmiseks, põhjavee saastatuse kindlaks tegemiseks ja leevendusmeetmete leidmiseks hiljemalt 31.12.2024;
- Tagada veehaarde sanitaarkaitsealal kehtivate nõuete täitmine. Arvestades puurkaevu paiknemist jäätmekäitlusettevõtte käitise territooriumil ja jäätmekäitlusala lähedikkust paiknemist, tuleb tähistada veehaarde Uikala prügila (14720) sanitaarkaitseala ulatus arusaadaval viisil;
- Tagada sademevee nõuetekohane käitlus. Kogu käitise territooriumil tekkiv sademevesi tuleb enne suublasse (kogumiskraav või pinnas) puhastada vastavalt kehtivatele nõuetele.

Sademevee otse kogumiskraavi juhtimine sh, valgumine nõlvalt, juhtimine läbi truubi, juhtimine drenaažiga ei ole käesoleva keskkonnakompleksloa kohaselt lubatud. Jäätmekehal ja käitise platsidel tekkiva sademevee keskkonda juhtimine tuleb tõkestada, sademevesi tuleb kokku koguda ja nõuetekohaselt puhastada. Ka käitise territooriumil sademevee otse pinnasesse immutamine ei ole käesoleva keskkonnakompleksloa kohaselt lubatud. Prügila territooriumil tuleb tagada läbilaskmatud pinnad. Prügila alus ja küljed peavad koosnema sellise paksusega ja filtratsioonimooduliga homogeensest kihist, mis tagab pinnase, pinna- ja põhjavee kaitse. Prügilast tuleneva sademevee immutamine ei ole lubatud ka kraavides. Saastunud sademevesi tuleb kogumiskraavist välja pumbata ja kas puhastada käitise puhastis või anda üle reoveekäitlejale. Käitise sisese kogumiskraavi ja käitist ümbritseva kogumiskraavi põhi tuleb katta vett läbilaskmatu materjaliga;

- Võtta koheselt tarvitusele abinõud reostuse tõkestamiseks ja likvideerimiseks. Avariilistest olukordadest ja (võimalikust) keskkonnareostusest informeerida alati Keskkonnaametit, vajadusel Häirekeskust ning kohalikku omavalitsust;
- Ohtlike ainete juhtimisel kanalisatsiooni ja suublasse tuleb lähtuda kehtivast seadusandlusest. Tagada ohtlike ainete vastavus kehtivatele piirväärtustele. Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete juhtimisest suublasse teavitada Keskkonnaametit vastava olukorra tekkimisel;
- Puhastusseadet hooldada perioodiliselt vastavalt tootja hooldusjuhiste. Loas määramata juhtudel lähtuda seadusest ja kehtivatest õigusaktidest;
- Juhul kui selgub, et vee erikasutus avaldab olulist negatiivset mõju pinnavee või põhjavee seisundile, on loa andjal õigus esitada loa saajale rangemaid nõudeid ja/või täiendavaid tingimusi;
- Tagada käitise tegevuse vastavus käitisele kehtiva WTga seatud parimale võimalikule tehnikale vetteheite vähendamiseks, sealhulgas sobiv äravoolutaristu ja läbilaskmatud pinnad, reovee eraldamine seal kus võimalik ja sobiv puhversäilitusmaht.

3.2.4 Käitisest saasteainete viimist välisõhku käsitlevad andmed

Tabel A1. Käitise kategooria

Tabel A1. täideti vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A2. Saasteainete lubatud heitkoguste (LHK) projekti koostaja

LEMMA OÜ (11453673).

Tabel A3. Heiteallikad

Käitises on kokku 16 heiteallikat, mille andmed vastavad ettevõtte taotlusele. Kompleksloa muutmisega lisati 14 heiteallikat:

HEIT0011003 SA-3 Purustite diiselmootorid (koondallikas),

HEIT0011004 SA-4 Sõelade diiselmootorid (koondallikas)

HEIT0011005 SA-5 Separaatori diiselmootor

HEIT0011006 SA-6 Ladestusala (hajusallikas)

HEIT0011007 SA-7 Olmejäätmete MBT (koondallikas)

HEIT0011008 SA-8 Puidujäätmete purustus ja hoiustamine

HEIT0011009 SA-9 Mineraaljäätmete purustamine, sõelumine ja puistes hoiustamine

HEIT0011010 SA-10 Tankla (koondallikas)

HEIT0011011 SA-11 Kompostimine

HEIT0011012 SA-3a Purustite diiselmootorid (koondallikas) - alternatiivne asukoht

HEIT0011013 SA-4a Sõelade diiselmootorid (koondallikas) - alternatiivne asukoht

HEIT0011014 SA -8a Puidujäätmete purustus - alternatiivne asukoht

HEIT0011015 SA-9a Mineraaljäätmete purustus ja sõelumine - alternatiivne asukoht

HEIT0011016 SA-12 Tuha käitlus

Tabel A4. Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende lubatud heitkogused aastas

Tabel A4. täideti vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A5. Heiteallikad ning saasteainete lubatud hetkelised heitkogused heiteallikate kaupa

Tabel A5. täideti vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A6. Saasteainete püüdeseadmed ja nende tööefektiivsuse kontrollimise sagedus

Tabel A6. ei ole asjakohane, sest ettevõttes püüdeseadmeid ei kasutata.

Tabel A7. Saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire, saasteainete heitkoguste vähendamise tegevuskava koostamise jm eritingimused

Heiteallikatest eralduvate saasteainete kontsentratsioonid koosmõjus kehtestatud õhukvaliteedi siht- ja piirväärtusi tootmisterritooriumi piiril ega lähimate elumajade juures ei ületa. Hajuvusarvutused on koostatud konservatiivselt, seetõttu võib eeldada, et reaalsed tekkivad saasteainete kontsentratsioonid on madalamad. Mürä- ja lõhnaaine esinemise hinnangut ei ole

vaja koostada, sest võimalikud mõjud on planeeringu abil leevendatud. Prügila on ümbritsetud metsaga, mis vähendab oluliselt tolmu, lõhna ja müra levikut elamuteni. Lähim elamu on ligikaudu 1100 m kaugusel prügila territooriumi piiridest. Nimetatud asjaolude tõttu saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seirekohustust ei seata ning eritingimusi ei määrata.

Tabelist A7. eemaldati aastal 2007 seatud, kuid praeguseks aegunud töökorralduslikud tingimused, sest käitis vastab PVT nõuetele ja keskkonnaministri 01.01.2021 määrus nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ reguleerib prügila tegevust.

3.3 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited (HMS § 40 lg 1).

Loa andja teavitas keskkonnakompleksloa nr **KKL/150026** andmise otsuse eelnõude valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning saatis menetlusosalistele tutvumiseks ning arvamuste ja vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1)2023 kirjaga nr DM-..... Menetlusosaline võib esitada oma seisukoha 14 päeva jooksul eelnõu saamisest arvates. Kui menetlusosaline ei ole oma seisukohta teatanud, loetakse, et ta on otsuse eelnõuga vaikimisi nõustunud.

Eelnõude avalikustamise käigus esitas Ekovir OÜ oma arvamusel keskkonnakompleksloa nr **KKL/150026** muutmise eelnõu osas kirjaga (registreeritud KOTKAS kirja nr). Loa andja teeb kompleksloa muutmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, menetluse käigus kogutud teabest, käitise keskkonnavalade kontrollide tulemustest, parima võimaliku tehnika nõuetest ning kehtivatest õigusaktidest.

Olulisemad ettevõtte seisukohad eelnõule ning vastavad Keskkonnavalade seisukohad on toodud järgnevalt:

...

...

3.5 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnakompleksloaga kaasnevad käitajale seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima THS, AÕKS, JäätS, veeseaduse ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnavalade on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalad kohustused loa omajale on toodud Keskkonnavalade veebilehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnavalade veebilehe aadressilt:

<https://keskkonnavalade.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseluba/loa-omaja-meelespea>.

[1] Keskkonnaministri 16.04.2020 määrus nr 19 „Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude kvaliteedinäitajate väärtused“ lisa 4.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Helen Akenpärg 5694 5502
Helen.Akenparg@keskkonnaamet.ee